

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘΜ.¹ 376/Υ/2008
Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην αίθουσα Συνεδριάσεων του 1^{ου} ορόφου, του κτηρίου των Γραφείων της (Κότσικα 1Α & Πατησίων), την 19^η Απριλίου 2007, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10:30, με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Σπυρίδων Ζησιμόπουλος

Μέλη: Νικόλαος Γεράσιμος, λόγω κωλύματος του τακτικού μέλους Αριστομένη Κομισόπουλου,

Αριστέα Σινανιώτη,

Ιωάννης Δραπανιώτης, λόγω κωλύματος του τακτικού μέλους Φαίδωνα Στράτου,

Γαρυφαλιά Αθανασίου,

Χρήστος Ιωάννου,

Δέσποινα Κλαβανίδου, λόγω κωλύματος του τακτικού μέλους Βασιλείου-Σπυρίδωνα Χριστιανού,

Ευθύμιος Πουρναράκης, λόγω κωλύματος του τακτικού μέλους Απόστολου Ρεφενέ,

Δημήτριος Γιαννέλης,

Ελίζα Αλεξανδρίδου, και

Αθανάσιος Στεφόπουλος, λόγω κωλύματος του τακτικού μέλους Γεωργίας Μπεχρή-Κεχαγιόγλου.

Τα λοιπά τακτικά ή/και αναπληρωματικά αυτών μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού (εφεξής Ε.Α.), αν και προκληθέντα, δεν προσήλθαν στη συνεδρίαση λόγω δικαιολογημένου κωλύματος.

Γραμματέας: Αικατερίνη Τριβέλη ^(*)

Θέμα της συνεδρίασης ήταν η λήψη απόφασης επί της με αριθ. πρωτ. 294/16.1.2007 Εισήγησης της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού που αφορά: «**I) Γνωστοποίηση Σύμβασης Διατραπεζικής Είσπραξης Εργοδοτικών Εισφορών των ανωνύμων τραπεζικών εταιρειών και πιστωτικών ιδρυμάτων** με τις επωνυμίες: 1) Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε., 2) Alpha Bank Α.Ε., 3) Aspis Bank Α.Τ.Ε., 4) Citibank Plc., 5) EFG Eurobank Ergasias Α.Ε., 6) Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδας Α.Ε., 7)

¹ Από την παρούσα απόφαση έχουν παραλειφθεί, σύμφωνα με το άρθρο 26 παρ.7 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ 1890/Β'/29.12.2006), τα στοιχεία εκείνα, τα οποία κρίθηκε ότι αποτελούν επιχειρηματικό απόρρητο. Στη θέση των στοιχείων που έχουν παραλειφθεί υπάρχει η ένδειξη [...]. Όπου ήταν δυνατό τα στοιχεία που παραλείφθηκαν αντικαταστάθηκαν με ενδεικτικά ποσά και αριθμούς ή με γενικές περιγραφές (εντός [...]).

Γενική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε., 8) Εμπορική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε., 9) Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε., 10) Τράπεζα Αττικής Α.Ε., 11) Τράπεζα Κύπρου Ltd, 12) Εγνατία Τράπεζα Α.Ε., 13) Λαϊκή Τράπεζα (Ελλάς) Α.Ε., 14) Ωμέγα Bank Α.Ε., 15) Τράπεζα Probank Α.Ε., 16) HSBC Bank plc, 17) ABN Amro Bank N.V., 18) Societe Generale, 19) Πανελλήνια Τράπεζα Α.Ε., 20) American Express Bank, 21) Credit Commercial de France S.A., 22) Αχαϊκή Συνεταιριστική Τράπεζα, 23) Παγκρήτια Συνεταιριστική Τράπεζα, 24) Συνεταιριστική Τράπεζα Χανίων, 25) FBB-FIRST BUSINESS BANK S.A., 26) BNP Paribas (Ελλάς) Α.Ε., (εφεξής αιτούσες), αφενός με το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (εφεξής ΙΚΑ) και αφετέρου με την ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία ΔΙΑΤΡΑΠΕΖΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ Α.Ε. (εφεξής ΔΙΑΣ Α.Ε.), με ταυτόχρονο αίτημα για χορήγηση αρνητικής πιστοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 11 παρ. 1, του ν. 703/77 όπως ισχύει ή εξαίρεσης σύμφωνα με το άρθρο 1. παρ. 3 του ίδιου νόμου, και **II) Αυτεπάγγελτος έλεγχος για παράβαση του άρθρου 1 παρ. 1 του Ν.703/1977.**»

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού άρχισε τη συζήτηση για την ως άνω υπόθεση στη συνεδρίαση της 19^{ης} Απριλίου 2007, την οποία συνέχισε με την οικεία σύνθεση κατά τις συνεδριάσεις της 26^{ης} Απριλίου (ημέρα Πέμπτη και ώρα 14.30), της 17^{ης} Μαΐου (ημέρα Πέμπτη και ώρα 15.00) και της 24^{ης} Μαΐου (ημέρα Πέμπτη και ώρα 15.00), οπότε και ολοκληρώθηκε η ακροαματική διαδικασία. Οι ανωτέρω συνεδριάσεις έλαβαν χώρα στην ως άνω αίθουσα συνεδριάσεων του 1^{ου} ορόφου των Γραφείων της Ε.Α..

Στη συζήτηση είχαν νομίμως κλητευθεί και παρέστησαν: (1) η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΤΡΑΠΕΖΩΝ (εφεξής και «Ε.Ε.Τ.») δια των πληρεξουσίων δικηγόρων Χρήστου Γκόρτσου, Γενικού Γραμματέα αυτής, Ιωάννη Μούργελα, νομικού συμβούλου αυτής, και Κωνσταντίνου Ραδαίου, (2) η ΔΙΑΤΡΑΠΕΖΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ Α.Ε. με δ.τ. «ΔΙΑΣ» από τον νόμιμο εκπρόσωπό της Νικόλαο Αλεξόπουλο, Διευθύνοντα Συμβούλου αυτής, μετά των πληρεξουσίων δικηγόρων Ηλία Σουφλερού και Αναστασίας Μαλλέρου, (3) η ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. δια της πληρεξουσίας δικηγόρου Αλεξάνδρας Μικρουλέα, (4) η ΑΛΦΑ ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, με δ.τ. Alpha Bank, δια των πληρεξουσίων δικηγόρων Αθανασίου Συρράκου και Γεωργίου Γιαννόπουλου, (5) η ASPIS BANK Α.Τ.Ε. δια της πληρεξουσίας δικηγόρου Ευθαλίας Σαρρή, (6) η ΤΡΑΠΕΖΑ EFG EUROBANK ERGASIAS Α.Ε. δια των πληρεξουσίων δικηγόρων Δημητρίου Τζουγανάτου και Γεωργίας Ματθαιοπούλου, (7) η CITIBANK PLC δια του πληρεξουσίου δικηγόρου Δημητρίου Πασσά, (8) η ΓΕΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. δια του πληρεξουσίου δικηγόρου Ιωάννη Βουγιουκαλάκη, (9) η ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. δια της πληρεξουσίας δικηγόρου Αρτέμιδος Κυριαζή, (10) η ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε. δια του πληρεξουσίου δικηγόρου Ιωσήφ Κτενίδη, (11) η ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ Δημόσια Εταιρεία Λίμιτεδ δια του πληρεξουσίου δικηγόρου Ευστράτιου Βουλγαρίδη, (12) η ΕΓΝΑΤΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε. δια του πληρεξουσίου δικηγόρου Μάριου Μπαχά, (13) η ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΕΛΛΑΣ) Α.Ε. δια του ως άνω πληρεξουσίου δικηγόρου Μάριου Μπαχά, (14) η PROTON ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε. (ως οιοσδήποτε καθολικής διαδόχου της κλητευθείσας ανώνυμης τραπεζικής εταιρείας με την επωνυμία

Ωμέγα Τράπεζα Α.Ε., κατόπιν συγχώνευσης με απορρόφηση της δεύτερης από την πρώτη, ΦΕΚ 10630/29.9.2006) δια της πληρεξουσίας δικηγόρου Λουκίας Καρανικόλα, (15) η ΤΡΑΠΕΖΑ PROBANK Α.Ε. δια του πληρεξουσίου δικηγόρου Ιωάννη Δέδε, (16) η ABN AMRO BANK N.V. δια της πληρεξουσίας δικηγόρου Αφροδίτης Ζέππου, (17) η SOCIETE GENERALE δια του πληρεξουσίου δικηγόρου Νικολάου Μάρκου, (18) η ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε. δια των πληρεξουσίων δικηγόρων Ελένης Αναγνωστοπούλου και Καλλιόπης Οικονομίδου, (19) η FBB – ΠΡΩΤΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ δια των πληρεξουσίων δικηγόρων Αντωνίας Σέργη και Αικατερίνης Ράπτη, και (20) η BAYERISCHE HYPO – UND VEREINSBANK AG δια του πληρεξουσίου δικηγόρου Νικολάου Κωστίκα.

Οι ανώνυμες τραπεζικές εταιρείες με τις επωνυμίες: 1) ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε., 2) ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΤΤΙΚΗΣ Α.Ε., 3) HSBC France (CREDIT COMMERCIAL DE FRANCE S.A.), 4) HSBC Bank PLC, 5) BNP Paribas (Ελλάς) Α.Ε., και 6) Ταχυδρομικό Ταμειυτήριο Ελλάδος Ανώνυμη Τραπεζική Εταιρεία, αν και νομίμως κλητευθείσες, δεν παρέστησαν στη συζήτηση.

Επίσης, οι ανώνυμες τραπεζικές εταιρείες και πιστωτικά ιδρύματα με τις επωνυμίες: 1) AMERICAN EXPRESS BANK, 2) Αχαϊκή Συνεταιριστική Τράπεζα, 3) Παγκρήτια Συνεταιριστική Τράπεζα, 4) Συνεταιριστική Τράπεζα Χανίων, καθώς και το ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ (εφεξής και «ΙΚΑ»), και το ΤΑΜΕΙΟ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΔΑΝΕΙΩΝ, αν και είχαν νομίμως κλητευθεί, δεν συμμετείχαν, κατόπιν απόφασης της Ολομέλειας της Επιτροπής, στη συζήτηση της ως άνω υπόθεσης λόγω μη κατάθεσης υπομνήματος κατά το άρθρ. 11 παρ. 2 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Ε.Α. (ΚΥΑ 8275/15.12.2006, ΦΕΚ Β' 1890/29.12.2006).

Πριν από την έναρξη της συζήτησης επί της ουσίας, οι πληρεξούσιοι δικηγόροι των ενδιαφερομένων μερών υπέβαλαν ενστάσεις επί της διαδικασίας, καθώς και αίτημα για αναβολή της συζήτησης, το οποίο η Επιτροπή Ανταγωνισμού, μετά από μυστική διάσκεψη, απέρριψε ομόφωνα. Η συζήτηση συνεχίσθηκε με τη συνοπτική ανάπτυξη από τη Γενική Εισηγήτρια Σοφία Καμπερίδου, Προϊσταμένης της Α' Διεύθυνσης Εφαρμογής της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού (εφεξής Γ.Δ.Α.) και Αναπληρώτριας Γενικού Διευθυντή, του περιεχομένου της με αριθ. πρωτ. 294/16.1.2007 γραπτής Εισήγησης της Υπηρεσίας, η οποία κατέληξε ότι πρόταση της Υπηρεσίας είναι:

« Α. Σχετικά με τη γνωστοποιηθείσα συμφωνία:

1. Την απόρριψη του αιτήματος για έκδοση απόφασης αρνητικής πιστοποίησης για την γνωστοποιηθείσα Σύμβαση του ΙΚΑ με τις συμβαλλόμενες τράπεζες και την ΔΙΑΣ Α.Ε., δεδομένου ότι αυτή εμπίπτει στις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 1 του Ν.703/77, όπως ισχύει.
2. Την αποδοχή του αιτήματος για χορήγηση στην ως άνω σύμβαση εξαίρεσης κατ' άρθρο 1 παρ. 3 του Ν703/77, όπως ισχύει, δεδομένου ότι πληρούνται

αθροιστικά οι προβλεπόμενες εκ του νόμου προϋποθέσεις για το χρονικό διάστημα από τη γνωστοποίηση της πρώτης σύμβασης (14.03.2002) μέχρι τη λήξη ισχύος της δεύτερης γνωστοποιηθείσας σύμβασης (14.02.2006), εξαιρουμένου του όρου «περί ενιαίου τιμήματος και περί απόδοσης των εισπράξεων τρεις ημέρες μετά την είσπραξη».

3. Την κήρυξη της ακυρότητας του όρου «περί ενιαίου τιμήματος και περί απόδοσης των εισπράξεων τρεις ημέρες μετά την είσπραξη» της εξεταζόμενης Σύμβασης, ο οποίος εμπίπτει στις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 1 του Ν.703/77, όπως ισχύει.
4. Την επιβολή προστίμου στη ΔΙΑΣ, σύμφωνα με το άρθρο 21, παρ. 2 του Ν.703/77 σχετικά με την παράλειψη γνωστοποίησης εκ μέρους της ΔΙΑΣ Α.Ε.».

Β. Σχετικά με την ΕΕΤ

1. Την επιβολή προστίμου στην ΕΕΤ, σύμφωνα με το άρθρο 21, παρ. 2 του Ν.703/77 σχετικά με την παράλειψη γνωστοποίησης εκ μέρους της ΕΕΤ.
2. Να υποχρεωθεί η ΕΕΤ να παραλείψει την παράβαση του άρθρου 1 παρ. 1 του Ν.703/77 στο μέλλον.
3. Την επιβολή προστίμου στην ΕΕΤ, σύμφωνα με το άρθρο 9 του Ν.703/77, λόγω της παράβασης του άρθρου 1 παρ. 1 του Ν.703/77.
4. Την απειλή χρηματικής ποινής σε περίπτωση συνέχισης ή επανάληψης της παράβασης».

Κατόπιν το λόγο έλαβαν οι πληρεξούσιοι δικηγόροι των ενδιαφερομένων μερών, που είχαν δηλωθεί να μιλήσουν, οι οποίοι ανέπτυξαν τις απόψεις τους, απάντησαν σε ερωτήσεις, που τους υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού, και ζήτησαν την απόρριψη των αιτιάσεων της υπ' αριθ. πρωτ. 294/16.1.2007 Εισήγησης της Γ.Δ.Α.. Επίσης, τα μέρη ζήτησαν την εξέταση μαρτύρων προς θεμελίωση των ισχυρισμών τους.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού αποδέχθηκε το αίτημα των ενδιαφερομένων μερών για εξέταση μαρτύρων, καθώς επίσης αποφάσισε, σύμφωνα με το άρθρ. 21 παρ. 3 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισής της (ΦΕΚ Β' 1890/29.12.2006) και κλήτευσε έναν μάρτυρα, όπως εκτίθενται κατωτέρω.

Κατά την ακροαματική διαδικασία εξετάστηκαν συνολικά και κατά σειρά οι παρακάτω μάρτυρες: 1) [...], 2) [...], 3) [...], 4) [...], 5) [...], και 6) [...].

Μετά την ολοκλήρωση της ακροαματικής διαδικασίας και της εξέτασης των μαρτύρων, τα μέρη ζήτησαν και τους χορηγήθηκε από τον Πρόεδρο της Επιτροπής προθεσμία έως την 4.6.2007, ημέρα Δευτέρα, προκειμένου να υποβάλλουν συμπληρωματικά υπομνήματά τους.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού, συνήλθε σε διάσκεψη την 5^η Ιουλίου 2007 (ημέρα Πέμπτη και ώρα 16:00), την οποία συνέχισε την 7^η Σεπτεμβρίου 2007 (ημέρα Παρασκευή και ώρα 16:00) και ολοκλήρωσε την 18^η Ιανουαρίου 2008 (ημέρα Πέμπτη και ώρα 15:00).

Το μέλος της Επιτροπής Ανταγωνισμού κ. Γαρυφαλιά Αθανασίου, λόγω απουσίας της στην αλλοδαπή, δεν συμμετείχε στις διασκέψεις μετά την 7^η Σεπτεμβρίου 2007 και δεν συμμετείχε στη λήψη της απόφασης. Τα μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού, τα οποία για διάφορους λόγους απουσίαζαν σε ορισμένες συνεδριάσεις, ενημερώθηκαν πλήρως από τον Πρόεδρο της Επιτροπής ως προς τα ουσιώδη σημεία των συζητήσεων που έλαβαν χώρα στις συνεδριάσεις αυτές, καθώς επίσης τα μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού, που συμμετείχαν στη λήψη της παρούσας απόφασης δήλωσαν ότι έχουν ενημερωθεί σε κάθε περίπτωση πλήρως και αναλυτικώς για το σύνολο του φακέλου και του αποδεικτικού υλικού.

Οι ανωτέρω συνεδριάσεις έλαβαν χώρα στην ως άνω αίθουσα συνεδριάσεων του 1^{ου} ορόφου του κτηρίου των γραφείων της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού κατά τη διάσκεψή της, αφού έλαβε υπόψη της όλα τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, την εισήγηση της Γ.Δ.Α., τις ενστάσεις και τις απόψεις που διετύπωσαν εγγράφως και προφορικώς τα ενδιαφερόμενα μέρη κατά τη συζήτηση της υπόθεσης και με τα υπομνήματά τους, καθώς και τα όσα κατέθεσαν οι μάρτυρες κατά την ακροαματική διαδικασία,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

1. Ιστορικό

Με την με αριθ. ημ. πρωτ. **869/14.03.2002** αίτηση (η αίτηση υπογράφεται για λογαριασμό των αιτουσών από τον Πρόεδρο της Εκτελεστικής Επιτροπής της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών), που κατέθεσαν στις υπηρεσίες της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού οι κατωτέρω αναφερόμενες ανώνυμες τραπεζικές εταιρίες και πιστωτικά ιδρύματα, γνωστοποίησαν σύμφωνα με το άρθρο 21 του ν. 703/77, την από **13.02.2002** Σύμβαση Διατραπεζικής Είσπραξης Εργοδοτικών Εισφορών (οι αιτούσες εξουσιοδότησαν για την υπογραφή της εν λόγω σύμβασης για λογαριασμό τους τον Πρόεδρο της Εκτελεστικής Επιτροπής της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών), χρονικής διάρκειας δύο (2) ετών, που είχαν υπογράψει αφενός με το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων και αφετέρου με την ανώνυμη εταιρία Διατραπεζικά Συστήματα Α.Ε., ζητώντας παράλληλα από την Επιτροπή την έκδοση αρνητικής πιστοποίησης, σύμφωνα με το άρθρο 11, παρ. 1 του ν. 703/77, ή την έκδοση απόφασης εξαίρεσης, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 3, σε συνδυασμό με το άρθρο 10 του ίδιου νόμου.

Μετά τη λήξη της ανωτέρω γνωστοποιηθείσας σύμβασης και συγκεκριμένα την **1^η Απριλίου 2004**, οι παραπάνω αιτούσες, με την αρ. αριθ. πρωτ. **1749/01.04.2004** αίτησή τους, γνωστοποίησαν στις προαναφερθείσες υπηρεσίες την ανανέωση της από 13.02.2002 αρχικώς συναφθείσας Σύμβασης Διατραπεζικής Είσπραξης Εργοδοτικών Εισφορών με αίτημα εξαίρεσης ή έκδοσης αρνητικής πιστοποίησης. Η χρονική διάρκεια της ως άνω σύμβασης ήταν επίσης δύο (2) ετών. Μετά τη λήξη και της δεύτερης σύμβασης, χωρίς να σταματήσει η εφαρμογή της, ανανεώθηκε για τρίτη φορά με την από 19.04.2006 σύμβαση, η οποία καταρτίστηκε μεταξύ 27 πιστωτικών ιδρυμάτων και πιστωτικών συνεταιρισμών, της ΔΙΑΣ Α.Ε. και του ΙΚΑ, αντίγραφο της

οποίας προσκομίστηκε κατόπιν αιτήματος της Υπηρεσίας (αριθ. πρωτ. 2757/16.05.2006). Η τρίτη αυτή σύμβαση είναι αορίστου διάρκειας υπήρξε δε μικρή μεταβολή στα συμμετέχοντα πιστωτικά ιδρύματα.

2. Τα Εμπλεκόμενα Μέρη

2.1. Τα παρακάτω πιστωτικά ιδρύματα και ανώνυμες τραπεζικές εταιρίες:

1) **Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.**, που εδρεύει στην Αθήνα, οδός Αιόλου 86, 2) **Alpha Bank Α.Ε.**, που εδρεύει στην Αθήνα, οδός Σταδίου 40, 3) **Aspis Bank Α.Ε.**, που εδρεύει στην Αθήνα οδός Όθωνος 4, 4) **Citibank Ν.Α.**, που εδρεύει στην Αθήνα οδός Όθωνος 8, 5) **EFG Eurobank Ergasias Α.Ε.**, που εδρεύει στην Αθήνα, οδός Όθωνος 8, 6) **Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδας Α.Ε.**, που εδρεύει στην Αθήνα, οδός Πανεπιστημίου 23, 7) **Γενική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.**, που εδρεύει στην Αθήνα, οδός Λεωφ. Μεσογείων 109-111, 8) **Εμπορική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.**, που εδρεύει στην Αθήνα, οδός Σοφοκλέους 11, 9) **Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε.**, που εδρεύει στην Αθήνα, οδός Αμαλίας και Σουρή, 10) **Τράπεζα Αττικής Α.Ε.**, που εδρεύει στην Αθήνα, οδός Ομήρου 23, 11) **Τράπεζα Κύπρου Ltd**, που εδρεύει στην Αθήνα, οδός Λεωφ. Αλεξάνδρας 170, 12) **Εγνατία Τράπεζα Α.Ε.**, που εδρεύει στη Θεσσαλονίκη, οδός Δαναΐδων 4, 13) **Λαϊκή Τράπεζα (Ελλάς) Α.Ε.**, που εδρεύει στην Αθήνα, οδός Πανεπιστημίου 16, 14) **Ωμέγα Bank Α.Ε.**, που εδρεύει στην Αθήνα, οδός Δραγατσανίου 8, 15) **Τράπεζα Probank Α.Ε.**, που εδρεύει στην Αθήνα, οδός Αγ. Βαρβάρας 4, 16) **HSBC Bank plc**, που εδρεύει στην Αθήνα, οδός Λ. Μεσογείων 290, 17) **ABN Amro Bank N.V.**, που εδρεύει στην Αθήνα, οδός Λ. Θησέως 330, 18) **Societe Generale** που εδρεύει στο Χαλάνδρι, Λ. Κηφισίας 280, 19) **Πανελλήνια Τράπεζα** που εδρεύει στην Αθήνα, οδός Λ. Μεσογείων 290, 20) **American Express Bank** που εδρεύει στην Αθήνα, οδός Πανεπιστημίου 31, 21) **Credit Commercial de France S.A.**, που εδρεύει στην Αθήνα, οδός Λ. Μεσογείων 109-111, 22) **Αχαϊκή Συνεταιριστική Τράπεζα**, που εδρεύει στην Πάτρα, οδός Μιχαλακοπούλου 66, 23) **Παγκρήτια Συνεταιριστική Τράπεζα**, που εδρεύει στο Ηράκλειο, οδός Ικάρου και Εφέσου, 24) **Συνεταιριστική Τράπεζα Χανίων**, που εδρεύει στα Χανιά, οδός Ελ. Βενιζέλου 34, 25) **FBB – FIRST BUSINESS BANK S.A.** και 26) **BNP Paribas (Ελλάς) Α.Ε.** που εδρεύει στην Αθήνα, οδός Λεωφ. Βασ. Σοφίας 94 & Κερασούντος 1.

2.2. Ελληνική Ένωση Τραπεζών (Ε.Ε.Τ.)

Είναι ο φορέας εκπροσώπησης των ελληνικών και ξένων τραπεζών που λειτουργούν στην Ελλάδα. Πρόκειται για μια αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία, που ιδρύθηκε το 1928 και σήμερα αριθμεί 28 μέλη - 24 τακτικά και 4 συνδεδεμένα.

Η Ε.Ε.Τ. λειτουργεί ως Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Αποτελεί φορέα εκπροσώπησης των τραπεζών και της διατραπεζικής συνεργασίας για την προώθηση ζητημάτων συλλογικού ενδιαφέροντος με σύγκλιση των απόψεων των τραπεζών μελών της. Στο πλαίσιο αυτό η Ε.Ε.Τ. συνεργάζεται με την Πολιτεία, τις Εποπτικές και Νομισματικές Αρχές, τους φορείς των παραγωγικών

τάξεων και των καταναλωτών. Ακόμη συνεργάζεται με την Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ομοσπονδία, της οποίας αποτελεί μέλος, και με διεθνείς οργανισμούς.

Καταστατικά της όργανα είναι η Γενική Συνέλευση των μελών της, το Διοικητικό Συμβούλιο, η Εκτελεστική Επιτροπή και ο Γενικός Γραμματέας. Η δράση της υποστηρίζεται από συμβούλια και διατραπεζικές επιτροπές επιστημονικού και τεχνικού χαρακτήρα.

Τα μέλη της Ε.Ε.Τ. είναι οι:

α) Τακτικά: Εθνική Τράπεζα, Alpha Bank, EFG Eurobank, Αγροτική Τράπεζα, Εμπορική Τράπεζα, Τράπεζα Πειραιώς, Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο, Τράπεζα Κύπρου, Citibank, Γενική Τράπεζα, Εγνατία Τράπεζα, Λαϊκή Τράπεζα, Τράπεζα Αττικής, HSBC Bank, Aspis Bank, Millennium Bank, Bayerische & Vereinsbank, Probank, Proton Τράπεζα, Ελληνική Τράπεζα, FBB-Πρώτη Επιχειρηματική Τράπεζα, A.B.N. AM.RO Bank, Πανελλήνια Τράπεζα, BNP Paribas και

β) Συνδεδεμένα: Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, Εθνική Leasing, EFG Eurobank Ergasias (Leasing), Alpha Leasing.

2.3 Διατραπεζικά Συστήματα (ΔΙΑΣ) Α.Ε.

Η εταιρία ΔΙΑΣ Α.Ε. ιδρύθηκε στις 28 Ιουνίου 1989, με πρωτοβουλία της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών. Μέτοχοι της εταιρίας είναι η Τράπεζα της Ελλάδος και εμπορικές τράπεζες όπως η Εθνική Τράπεζα, η Eurobank, η Τράπεζα Πειραιώς, η Alpha Bank, η Αγροτική Τράπεζα κ.λπ. Σκοπός της εταιρίας σύμφωνα με το καταστατικό της είναι η ανάπτυξη και διαχείριση προηγμένων Διατραπεζικών Συστημάτων Πληρωμών, τα οποία συμβάλλουν στον εκσυγχρονισμό των συναλλαγών, στη μείωση χρήσης μετρητών, στην αποφυγή ληστειών, στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των πολιτών, στην προς όφελος του κοινού μείωση του κόστους των επιχειρήσεων των τραπεζών και του Δημοσίου (βλ. και Σινανιώτη-Μαρούδη/Φαρσαρότα, Ηλεκτρονική Τραπεζική, Εκθ. Αντ. Ν. Σάκκουλα 2005, σελ. 270 επ.).

2.4 Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑ) είναι νομικό πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου. Έχει συσταθεί δυνάμει του Ν. 6298/1934, εδρεύει στην Αθήνα και τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργού Εργασίας. Σκοπός αυτού είναι η προστασία των παρ' αυτό ασφαλισμένων κατά των κινδύνων ασθένειας, αναπηρίας, ατυχήματος, γήρατος κ.λπ.

Είναι ο μεγαλύτερος ασφαλιστικός οργανισμός της χώρας, δεδομένου του μεγάλου αριθμού των ασφαλισμένων και των διάφορων κατηγοριών και ειδικοτήτων που καλύπτονται από αυτό.

Το ΙΚΑ, μέσω του Τομέα Υγείας, παρέχει στις δικές του Μονάδες Υγείας (νομαρχιακές, τοπικές κ.λπ.), πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια περίθαλψη στους ασφαλισμένους του. Διαθέτει 331 Μονάδες Ασφάλισης και 364 Μονάδες Υγείας. Παρέχει περίθαλψη σε 5.550.000 άμεσα και έμμεσα ασφαλισμένους και συνταξιοδοτεί 845.000 συνταξιούχους.

2.5. Η Σύμβαση

2.5.1 Αντικείμενο της Σύμβασης

Αντικείμενο της Σύμβασης είναι ο καθορισμός των όρων συνεργασίας μεταξύ των συμβαλλομένων πιστωτικών ιδρυμάτων, του ΙΚΑ και της ΔΙΑΣ Α.Ε., προκειμένου να καταστεί δυνατή η καταβολή από τους υπόχρεους προς το ΙΚΑ των εργοδοτικών εισφορών μέσω του διατραπεζικού ηλεκτρονικού συστήματος αυτόματης εξόφλησης υποχρεώσεων που έχει αναπτύξει και θέσει σε λειτουργία η ΔΙΑΣ Α.Ε. (η ΔΙΑΣ Α.Ε. έχει αναπτύξει και έχει θέσει σε λειτουργία το διατραπεζικό ηλεκτρονικό σύστημα αυτόματης εξόφλησης υποχρεώσεων DIASDEBIT το οποίο επιτρέπει την πληρωμή οικονομικών υποχρεώσεων σε εκτέλεση εντολών πληρωμής ή εντολών άμεσης χρέωσης των υπόχρεων προς την Τράπεζα της επιλογής τους και με πίστωση των τραπεζικών λογαριασμών των δικαιούχων). Σύμφωνα με τα από 24.3.2005 προσκομισθέντα στοιχεία η ΔΙΑΣ Α.Ε. αναφέρει ότι, από ιδρύσεως της, τα συστήματα της ήταν ανοιχτά σε όλα τα πιστωτικά ιδρύματα που μετείχαν στο μετοχικό της κεφάλαιο, μέτοχοι δε της εταιρίας μπορούσαν να καταστούν όλα τα πιστωτικά ιδρύματα που πληρούσαν ορισμένες προϋποθέσεις, οι οποίες διασφάλιζαν τη συμμετοχή τους σε αυτά. Με την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) της εταιρίας στις 28.2.2002, η οποία επικυρώθηκε με την από 10.6.2002 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης (Γ.Σ.), πρόσβαση στα συστήματα δόθηκε, εκτός από τους μετόχους της εταιρίας και σε πιστωτικά ιδρύματα –μη μετόχους, κατόπιν εγκρίσεως του Δ.Σ, εφόσον πληρούνται οι τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές των συστημάτων. Επομένως, η πρόσβαση στα συστήματα της ΔΙΑΣ Α.Ε. είναι ανοιχτή σε όλα τα πιστωτικά ιδρύματα που πληρούν τις προϋποθέσεις και πράγματι στα διατραπεζικά συστήματα μετέχει η συντριπτική πλειοψηφία των πιστωτικών ιδρυμάτων που λειτουργεί στη χώρα. Επιπλέον, οποιοσδήποτε συμμετέχων σε ένα από τα συστήματα της ΔΙΑΣ Α.Ε., δύναται, εφόσον το επιλέξει, να συμμετάσχει και στις σχετικές διατραπεζικές συμβάσεις, είτε εξ αρχής είτε με εκ των υστέρων προσχώρηση σε αυτές.

Στη σύμβαση αναφέρεται ότι «σύμφωνα με το νόμο 2972/2001, οι εργοδότες που απασχολούν πρόσωπα υποκείμενα στην ασφάλιση του ΙΚΑ ή άλλων φορέων, οι εισφορές των οποίων εισπράττονται ολικά ή μερικά μέσω ΙΚΑ, υποχρεούνται στην έκδοση και υποβολή στο ΙΚΑ αναλυτικών περιοδικών δηλώσεων από τις οποίες προκύπτει μεταξύ άλλων, το ύψος των καταβλητέων εργοδοτικών εισφορών. Δεδομένου ότι με το νόμο αυτό καταργείται η πρακτική των ενσήμων, συμφωνείται να παρέχεται στους υπόχρεους η δυνατότητα καταβολής των εργοδοτικών εισφορών προς το ΙΚΑ μέσω του συστήματος DIASDEBIT, στα πλαίσια εντολών άμεσης χρέωσης.» (στην με αρ. πρωτ. 1749/01.04.2004 γνωστοποίηση ανανέωσης της σύμβασης, η «εντολή άμεσης χρέωσης» έχει αντικατασταθεί με το «εντολή πληρωμής»).

2.5.2 Λειτουργία του Συστήματος της Διατραπεζικής Είσπραξης Εργοδοτικών Εισφορών

Οι εργοδότες υποβάλλουν στο ΙΚΑ αναλυτικές περιοδικές δηλώσεις σε μηνιαία ή τριμηνιαία βάση όπως ειδικότερα ορίζεται στο νόμο. Η τήρηση εκ μέρους των εργοδοτών της υποχρέωσης αυτής δεν ελέγχεται από τις Τράπεζες, οι οποίες ουδόλως ελέγχουν ούτε ευθύνονται για το περιεχόμενο των προς το ΙΚΑ υποβαλλόμενων δηλώσεων.

Ο εργοδότης ή άλλος πελάτης της τράπεζας δίδει στην τράπεζα της επιλογής του εντολή άμεσης χρέωσης του λογαριασμού που τηρεί σε αυτή με συγκεκριμένο ποσό εισφορών. Η εντολή αυτή εκτελείται από την τράπεζα προς την οποία δίδεται. Η τράπεζα και η ΔΙΑΣ Α.Ε. δεν ευθύνονται για το περιεχόμενο της εντολής ως προς το ύψος του ποσού στο οποίο αφορά η εντολή ή τις επιπτώσεις αυτού προς οποιοδήποτε άλλο έγγραφο ή δήλωση που απευθύνεται στο ΙΚΑ. Το είδος του λογαριασμού που μπορεί να χρησιμοποιείται στο πλαίσιο του Συστήματος, ο τρόπος με τον οποίο μπορεί να δίδεται η εντολή χρέωσής του, η δυνατότητα καταβολής μετρητών αντί χρέωσης λογαριασμού, η τυχόν επιβάρυνση του πελάτη της τράπεζας καθώς και κάθε άλλος όρος της μεταξύ τους συνεργασίας, αποτελεί αντικείμενο συμφωνίας κάθε τράπεζας με τους πελάτες της και δεν αφορά το Σύστημα ή τους λοιπούς συμβαλλομένους.

Το ΙΚΑ αποδέχεται μερική εξόφληση της συνολικής υποχρέωσης των εργοδοτών προς αυτό, καθώς και εξόφληση με τμηματικές καταβολές, ώστε αντίστοιχες εντολές των εργοδοτών προς τις τράπεζες να υλοποιούνται μέσω του Συστήματος. Οι συνέπειες της μη πλήρους ή μη έγκαιρης εξόφλησης οφειλής εργοδότη προς ΙΚΑ αντιμετωπίζονται αποκλειστικά μεταξύ του ΙΚΑ και του υπόχρεου και δεν αφορούν τις Τράπεζες ή τη ΔΙΑΣ Α.Ε. Οι τελευταίες δεν ευθύνονται για τις τυχόν συνέπειες της μη πλήρους ή της μη έγκαιρης εξόφλησης της οφειλής του εργοδότη προς το ΙΚΑ.

Σε κάθε περίπτωση, οι Τράπεζες που αποδέχονται προς εκτέλεση εντολές άμεσης χρέωσης δεν ελέγχουν ούτε συσχετίζουν το ποσό της χρέωσης με αυτό των αναλυτικών περιοδικών δηλώσεων. Επίσης, δεν ελέγχουν τη μισθολογική περίοδο στην οποία αφορά η πληρωμή ούτε το εμπρόθεσμο ή μη της πληρωμής, αλλά δέχονται και καταχωρούν στο Σύστημα τις σχετικές δηλώσεις των εργοδοτών, ιδίως ως προς τα μέσω του Συστήματος καταβαλλόμενα προς το ΙΚΑ ποσά.

Η Τράπεζα, αφού προβεί σε χρέωση του λογαριασμού του εργοδότη σύμφωνα με τη δοθείσα εντολή, αποστέλλει στη ΔΙΑΣ Α.Ε. αρχείο των χρεώσεων, το οποίο, ανά εργοδότη, περιλαμβάνει τουλάχιστον: α) Α.Μ. εργοδότη, β) Α.Φ.Μ. εργοδότη, γ) μισθολογική περίοδο (σύμφωνα με τη δήλωση του εργοδότη, κατά τα προαναφερόμενα) και δ) χρηματικό ποσό. Οι Τράπεζες αποστέλλουν το εν λόγω αρχείο στη ΔΙΑΣ Α.Ε. καθημερινά περιλαμβάνοντας σε αυτό όλες τις χρεώσεις που, κατ' εκτέλεση των εντολών άμεσης χρέωσης των πελατών τους, έχουν πραγματοποιηθεί την προηγούμενη εργάσιμη ημέρα, σύμφωνα με τα ειδικότερα αναφερόμενα στον Κανονισμό Λειτουργίας του Συστήματος.

Η ΔΙΑΣ Α.Ε., βάσει των αρχείων εισπράξεων που παραλαμβάνει από τις Τράπεζες και εντός των χρονικών ορίων που προβλέπονται στα Παραρτήματα Ι και ΙΙ της εν λόγω σύμβασης, αποστέλλει στο ΙΚΑ αρχείο με το σύνολο των χρεώσεων. Επίσης δυνάμει

των σχετικών εξουσιοδοτήσεων που λαμβάνει από τις Τράπεζες και το ΙΚΑ, δίδει, σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας αυτόματης εξόφλησης λογαριασμών της ΔΙΑΣ Α.Ε., εντολή στην Τράπεζα της Ελλάδος για χρέωση των λογαριασμών 610 των Τραπεζών και πίστωση του λογαριασμού του ΙΚΑ σε αυτήν, σύμφωνα με τα αποτελέσματα του συμψηφισμού που πραγματοποιεί κατ' εφαρμογή των συμφωνουμένων.

Η πίστωση του λογαριασμού του ΙΚΑ στην Τράπεζα της Ελλάδος πραγματοποιείται εντός των χρονικών ορίων, και συγκεκριμένα την τρίτη εργάσιμη ημέρα από την είσπραξη τους, δηλ. σε χρόνο T+3, όπου: T η ημερομηνία είσπραξης, παρέλευση δύο (2) εργάσιμων ημερών προς εκμετάλλευση των διαθέσιμων από τις Τράπεζες και απόδοση των χρημάτων στο ΙΚΑ την τρίτη εργάσιμη ημέρα [Valeur 3 εργάσιμων ημερών. Τυχόν απορρίψεις πληρωμών εκ μέρους του ΙΚΑ αντιμετωπίζονται επίσης κατά τα οριζόμενα στον Κανονισμό Λειτουργίας και στον πίνακα Παραμέτρων.

Το ΙΚΑ δύναται να απορρίψει πληρωμές βάσει των οριζόμενων στα Παραρτήματα της εν λόγω Σύμβασης (σε περιπτώσεις κυρίως λανθασμένων στοιχείων ή ποσών). Οι Τράπεζες δύναται να ενημερώνουν τη ΔΙΑΣ Α.Ε. προκειμένου να ενημερώνεται περαιτέρω το ΙΚΑ, για τον τρόπο και τα μέσα με τα οποία θα δέχονται τις εντολές από τους πελάτες τους. Το ΙΚΑ δεν δικαιούται να κάνει χρήση των στοιχείων της κατά την παρούσα παράγραφο ενημέρωσης παρά μόνο για τους σκοπούς εφαρμογής της εν λόγω Σύμβασης.

Συμφωνείται ότι το ΙΚΑ θα παραδώσει στη ΔΙΑΣ Α.Ε. αρχείο με τον αριθμό μητρώου και, εφόσον είναι δυνατόν, τον αριθμό φορολογικού μητρώου και το όνομα ή επωνυμία των υπόχρεων εργοδοτών. Η ΔΙΑΣ Α.Ε. θα δίδει περαιτέρω το αρχείο αυτό σε όσες Τράπεζες το ζητούν για λόγους διασταύρωσης των στοιχείων των εντολέων τους υπόχρεων εργοδοτών. Το αρχείο αυτό θα δημιουργηθεί και στη συνέχεια θα ενημερώνεται δύο φορές μηνιαίως, σύμφωνα με διαδικασίες και προδιαγραφές που θα όριζαν έως την 1.6.2002 από κοινού οι συμβαλλόμενοι. Οι Τράπεζες δηλώνουν ότι θα χρησιμοποιούν το αρχείο αυτό αποκλειστικά για τους σκοπούς της εν λόγω Σύμβασης.

2.5.3 Ευθύνη μερών

Κάθε συμβαλλόμενος έχει την ευθύνη της ορθής και έγκυρης εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του, όπως αυτές προκύπτουν από την Σύμβαση. Τα μέρη ουδεμία ευθύνη φέρουν για τις συνέπειες περιστατικών ανωτέρας βίας ως τοιαύτης νοουμένης και της θέσεως εκτός λειτουργίας, εν όλω ή εν μέρει, του μηχανογραφικού τους συστήματος, ή των συστημάτων επικοινωνίας, καθώς και κάθε περιστατικού ή κατάστασης που ευλόγως δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι περιλαμβάνεται μέσα στη σφαίρα ελέγχου τους.

Ρητά συμφωνείται ότι πληρωμές εργοδοτών με χρέωση λογαριασμού που γίνονται, σύμφωνα με την εντολή του υπόχρεου εργοδότη, εντός της νόμιμης προθεσμίας πληρωμής, θεωρούνται εμπρόθεσμες πληρωμές ακόμη και εάν η αντίστοιχη πίστωση του ΙΚΑ πραγματοποιηθεί εκτός της σχετικής προθεσμίας λόγω του χρόνου που απαιτεί η ολοκλήρωση των διαδικασιών του Συστήματος.

Οι τράπεζες που δεν αποστέλλουν στο ΙΚΑ, εντός των χρονικών ορίων που ορίζονται στην εν λόγω Σύμβαση και στο Σύστημα σύμφωνα με τα παραρτήματα Ι και ΙΙ της σύμβασης, τις πληρωμές που έχουν λάβει από τους πελάτες τους, με αποτέλεσμα τη μη εμπρόθεσμη, κατά την προηγούμενη παράγραφο, εξόφληση των σχετικών οφειλών προς το ΙΚΑ, ευθύνονται έναντι των πελατών τους για τις συνέπειες της εκπρόθεσμης πληρωμής.

2.5.4 Αμοιβές ΔΙΑΣ Α.Ε. και Τραπεζών

Το ΙΚΑ, για τις παρεχόμενες σε αυτό υπηρεσίες, καταβάλλει ως αμοιβή ανά συναλλαγή στη ΔΙΑΣ Α.Ε. το ποσό των επτά λεπτών του ευρώ (€0,07) στο πλαίσιο της αρχικής Σύμβασης και εννέα λεπτών του ευρώ (€0,09) στο πλαίσιο της 2^{ης} Σύμβασης πλέον ΦΠΑ και τυχόν άλλων φόρων και κρατήσεων υπέρ τρίτων.

Το ΙΚΑ, για τη μεταφορά των σχετικών ποσών από τις τράπεζες προς το ΙΚΑ συμπεριλαμβανομένων όλων των παρεπομένων συναφών υπηρεσιών για την εκτέλεση της μεταφοράς, θα καταβάλλει στις τράπεζες το ποσό του ενός ευρώ (€1) πλέον τυχόν επιβαρύνσεων ανά συναλλαγή και valeur 3 εργάσιμων ημερών. Σημειώνεται ότι στην αρχική σύμβαση οριζόταν ότι το ΙΚΑ θα κατέβαλε στις τράπεζες κατά το πρώτο έτος ισχύος της σύμβασης το ποσό των ογδόντα οκτώ λεπτών του ευρώ (€0,88) πλέον τυχόν επιβαρύνσεων ανά συναλλαγή και valeur 3 εργάσιμων ημερών. Κατά το δεύτερο έτος ισχύος της σύμβασης, το ΙΚΑ θα κατέβαλε στις τράπεζες το ποσό του ενός ευρώ (€1) πλέον τυχόν επιβαρύνσεων ανά συναλλαγή και valeur 3 εργάσιμων ημερών, εκτός εάν κατόπιν νέας διαπραγμάτευσης μεταξύ των τραπεζών και του ΙΚΑ, οριζόταν υψηλότερο του συμφωνούμενου (€1) ποσό αμοιβής.

Ως συναλλαγή νοείται κάθε εγγραφή στο αρχείο των χρεώσεων που διοδεύεται προς επεξεργασία στη ΔΙΑΣ Α.Ε. στο πλαίσιο του Συστήματος και της εν λόγω Σύμβασης. Κάθε πρόσθετη, δηλαδή μη περιλαμβανομένη στην παρούσα και τον Κανονισμό Λειτουργίας, υπηρεσία των τραπεζών ή της ΔΙΑΣ Α.Ε. προς το ΙΚΑ, θα επιβαρύνεται με πρόσθετη αμοιβή.

Οι εκάστοτε οφειλόμενες αμοιβές θα υπολογίζονται από τη ΔΙΑΣ Α.Ε. βάσει του αριθμού των συναλλαγών, όπως αυτός θα προκύπτει από το κεντρικό μηχανογραφικό σύστημα της ΔΙΑΣ Α.Ε..

Οι αμοιβές αυτές θα καταβάλλονται συμψηφιστικά ως εξής: Οι αμοιβές των τραπεζών θα υπολογίζονται σε κάθε εκκαθάριση, δηλ. θα συμψηφίζονται με τα προς απόδοση στο ΙΚΑ ποσά, έτσι ώστε ο μεν λογαριασμός 610 κάθε τράπεζας που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος θα χρεώνεται με ποσό ίσο με το προς απόδοση στο ΙΚΑ ποσό των βάσει της συμβάσεως καταβολών εισφορών στο ΙΚΑ που έγιναν από υπόχρεους, μείον του ποσού της αμοιβής που οφείλει το ΙΚΑ στην κάθε συγκεκριμένη τράπεζα, ενώ, αντίστοιχα, ο λογαριασμός του ΙΚΑ που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος, θα πιστώνεται με το ποσό των καταβολών των υπόχρεων μείον τις κατά τη σύμβαση αμοιβές των τραπεζών.

Η αμοιβή της ΔΙΑΣ Α.Ε. θα υπολογίζεται στην εκκαθάριση της 15^{ης} μέρας κάθε μήνα, οπότε και το ποσό το οποίο θα πιστώνεται ο λογαριασμός του ΙΚΑ στην Τράπεζα της

Ελλάδος θα μειώνεται κατά το ποσό της αμοιβής πλέον αναλογούντος ΦΠΑ και τυχόν άλλων φόρων ή κρατήσεων υπέρ τρίτων μείον της αναλογούσας παρακράτησης φόρου εισοδήματος. Κατά το ποσό αυτό θα πιστώνεται ο λογαριασμός 610 της τράπεζας στην οποία η ΔΙΑΣ Α.Ε. τηρεί λογαριασμό, η οποία στη συνέχεια και με σχετική εντολή της ΔΙΑΣ Α.Ε. θα πιστώνει τον εν λόγω λογαριασμό. Η τιμολόγηση θα πραγματοποιείται κατά τα οριζόμενα στον Κανονισμό Λειτουργίας.

Η κατά τη σύμβαση δραστηριότητα των τραπεζών συνιστά πράξη διενέργειας πληρωμών και μεταφοράς κεφαλαίων κατ' εντολή και για λογαριασμό του υπόχρεου και, συνιστά συνεπώς τραπεζική εργασία κατά την έννοια του ν. 2076/1992 «ανάληψη και άσκηση δραστηριότητας πιστωτικών ιδρυμάτων».

2.5.5 Εμπιστευτικότητα – Προστασία Προσωπικών Δεδομένων

Τα μέρη υποχρεούνται να τηρούν ως εμπιστευτικές τις πληροφορίες που αφορούν τους αντισυμβαλλομένους και θα περιέλθουν σε γνώση τους κατά την εφαρμογή της εν λόγω σύμβασης. Οι συμβαλλόμενοι δηλώνουν ότι τηρούν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από το ν. 2472/1997, περί προστασίας του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Σε περίπτωση μη τήρησης των εν λόγω υποχρεώσεων εκ μέρους ενός των συμβαλλομένων, οι λοιποί συμβαλλόμενοι ουδεμία ευθύνη φέρουν, ώστε, το μέρος που παραβιάζει τις σχετικές υποχρεώσεις του υποχρεούται σε πλήρη αποζημίωση των λοιπών για κάθε ποσό, στην καταβολή του οποίου τυχόν υποχρεωθούν οι αντισυμβαλλόμενοι εξ αυτού του λόγου, καθώς και για κάθε εντεύθεν ζημία τούτων.

2.5.6 Ακυρότητα όρου

Ρητά συμφωνείται ότι τυχόν ακυρότητα όρου της εν λόγω σύμβασης δεν θα επηρεάζει την ισχύ των λοιπών όρων αυτής, ο δε άκυρος όρος θα αντικαθίσταται με άλλον όρο έγκυρο ανταποκρινόμενο στη βούληση των μερών.

2.5.7 Διάρκεια ισχύος

Η από 13.2.2002 Σύμβαση Διατραπεζικής Είσπραξης Εργοδοτικών Εισφορών μεταξύ των συμβαλλομένων μερών είχε διάρκεια 2 ετών. Η ανανέωση αυτής άρχισε την 14.2.2004 και έληξε την 14.2.2006, με δυνατότητα καταγγελίας πριν το χρόνο αυτό για σπουδαίο λόγο, με έγγραφο κοινοποιούμενο προ μηνός στους αντισυμβαλλομένους. Η νέα (τρίτη) Σύμβαση, που υπογράφηκε την 19.4.2006, είναι αορίστου διάρκειας και δύναται να καταγγελθεί με προηγούμενο έγγραφο κοινοποιούμενο προ τριών μηνών στους αντισυμβαλλομένους.

2.6. Αντικείμενο του Συστήματος DIASDEBIT

Το Διατραπεζικό Ηλεκτρονικό Σύστημα Αυτόματης Εξόφλησης Λογαριασμών (DIASDEBIT), σχεδιάστηκε, αναπτύχθηκε και έχει τεθεί σε λειτουργία από τη ΔΙΑΣ Α.Ε., με σκοπό να απλουστεύσει και να αυτοματοποιήσει τον υφιστάμενο τρόπο πληρωμής των πάσης φύσεως οικονομικών υποχρεώσεων, μέσω χρέωσης τραπεζικών λογαριασμών.

2.6.1 Συμμετέχοντες Φορείς

Στο Σύστημα συμμετέχουν:

- Η εταιρία Διατραπεζικά Συστήματα Α.Ε.
Οι τράπεζες οι οποίες διακρίνονται ανάλογα με το είδος συμμετοχής τους σε: (α) *Εντολοδόχους τράπεζες* (με τον όρο Εντολοδόχος Τράπεζα ορίζεται η συμμετέχουσα τράπεζα, στην οποία οι πελάτες τηρούν τραπεζικούς λογαριασμούς, που θα χρεώνονται για την πληρωμή μέσω του συστήματος των προς εξόφληση οφειλών. Στην παρούσα περίπτωση οι συμμετέχουσες τράπεζες) και (β) *Τράπεζες Οργανισμού* (με τον όρο Τράπεζα Οργανισμού ορίζεται η συμμετέχουσα τράπεζα, στην οποία ο Οργανισμός τηρεί τραπεζικό λογαριασμό, στον οποίο θα πιστώνεται το σύνολο ή μέρος των πληρωμών των καταναλωτών προς αυτόν. Στην παρούσα περίπτωση η Τράπεζα της Ελλάδος).
- Οργανισμοί, εταιρίες, δημόσιες υπηρεσίες, ασφαλιστικά ταμεία, πιστωτικά ιδρύματα και λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου που εκδίδουν λογαριασμούς για πληρωμή υποχρεώσεων.
- Τράπεζες-μέτοχοι της ΔΙΑΣ Α.Ε., οι οποίες έχουν αποδεχθεί τον Κανονισμό Λειτουργίας του Συστήματος και έχουν δηλώσει τη συμμετοχή τους στην είσπραξη μέσω του Συστήματος κάθε επιμέρους Οργανισμού.
- Η Τράπεζα της Ελλάδος η οποία διενεργεί το διακανονισμό των συναλλαγών μέσω της χρεωπίστωσης των λογαριασμών που τηρούν οι τράπεζες σε αυτή.

2.6.2 Ένταξη – Συμμετοχή και Αποχώρηση Μέλους

- Ένταξη Οργανισμού. Το Σύστημα αποτελεί υπηρεσία, που παρέχει η ΔΙΑΣ Α.Ε. επ'αμοιβή σε ενδιαφερόμενους Οργανισμούς. Για την ένταξη ενός Οργανισμού στο Σύστημα απαιτείται να υποβληθούν στη ΔΙΑΣ Α.Ε. τα ακόλουθα: αίτηση συμμετοχής από τον Οργανισμό, εξουσιοδοτήσεις προς τη ΔΙΑΣ Α.Ε. σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στον Κανονισμό, πληροφοριακά στοιχεία για την υλοποίηση της αίτησης συμμετοχής, παράμετροι ένταξης οι οποίες καθορίζουν τη λειτουργία του συστήματος.
- Ένταξη νέας τράπεζας. Για την ένταξη κάθε τράπεζας (ως εντολοδόχου) στο Σύστημα αρκεί η αποστολή προς τη ΔΙΑΣ Α.Ε. αίτησης συμμετοχής προσωπικών και πληροφοριακών στοιχείων των υπευθύνων ανά τομέα ευθύνης λειτουργιών για την επικοινωνία τους με τη ΔΙΑΣ Α.Ε..
- Αποχώρηση. Κάθε τράπεζα που συμμετέχει στο Σύστημα δύναται ανά πάσα στιγμή να αποχωρήσει, εφ' όσον έχει αποστείλει, τουλάχιστον προ διμήνου από της αποχώρησεως, έγγραφη σχετική ειδοποίηση προς τη ΔΙΑΣ Α.Ε. και τον Οργανισμό. Η ΔΙΑΣ Α.Ε. οφείλει να ενημερώσει τους Οργανισμούς για την λήξη συμμετοχής του αποχωρούντος μέλους, τουλάχιστον ένα μήνα πριν από την έναρξη ισχύος της αποχώρησης.

2.6.3 Τιμολόγηση υπηρεσιών

Η ΔΙΑΣ Α.Ε. χρεώνει τις υπηρεσίες που παρέχει προς τον Οργανισμό με βάση το εκάστοτε ισχύον τιμολόγιο χρέωσης και σύμφωνα με όσα περιγράφονται στην Παράγραφο 6.2 του Κανονισμού. Η τιμολόγηση των αμοιβών, που οφείλονται από τον Οργανισμό στη ΔΙΑΣ Α.Ε., πραγματοποιείται μηνιαίως με την έκδοση από την ΔΙΑΣ Α.Ε. τιμολογίου και κατάστασης, στην οποία περιγράφεται το πλήθος των συναλλαγών κατά το επισκοπούμενο χρονικό διάστημα, το τιμολόγιο χρέωσης ανά συναλλαγή και το συνολικό οφειλόμενο ποσό. Κάθε διαφορά ή αμφισβήτηση των στοιχείων τιμολογίου γνωστοποιούνται στη ΔΙΑΣ Α.Ε. με όλα τα στοιχεία που θεμελιώνουν αυτή.

3. Οι απόψεις του ΙΚΑ

Η Γενική Διεύθυνση έλαβε κατάθεση στις 13.11.06 από τον Διοικητή του Ι.Κ.Α., από την οποία προκύπτουν τα ακόλουθα:

1) Πριν την έναρξη ισχύος της αρχικής σύμβασης για την είσπραξη από τις τράπεζες των εργοδοτικών εισφορών, υπήρχε το προηγούμενο καθεστώς διάθεσης ενσήμων. Ένσημα διέθεταν τότε οι συμβεβλημένες με το ΙΚΑ τράπεζες καθώς και το ίδιο το ΙΚΑ. Οι τράπεζες δεν εισέπρατταν σταθερή αμοιβή για τη διάθεση ενσήμων αλλά υπήρχε περίοδος valeur 4-5 ημερών. Η διάρκεια αυτή ήταν ακόμα μεγαλύτερη σε ορισμένες περιπτώσεις συνδικαιούχων Οργανισμών ([...] κ.λπ.), επειδή οι τράπεζες δεν μπορούσαν να συμφωνήσουν λογιστικά τα αποδιδόμενα ποσά άμεσα και έτσι καθυστέρουσε η κατανομή και μεταφορά από όλα τα καταστήματα στον κεντρικό λογαριασμό των Οργανισμών αυτών. Για την ανάθεση διάθεσης ενσήμων σε μια τράπεζα υπήρχε ένα τυπικό έγγραφο συμφωνίας του ΙΚΑ, ίδιο για όλες τις τράπεζες (Όροι Συνεργασίας). Όλες οι μεγάλες τράπεζες, (π.χ. Εθνική, Εμπορική, Πίστεως κ.λπ.) συμμετείχαν στο σύστημα, καθώς και οποιαδήποτε τράπεζα που αποδεχόταν τους όρους του ΙΚΑ.

2) Για την εφαρμογή του παρόντος συστήματος (μετά την κατάργηση των ενσήμων) το ΙΚΑ δεν επέλεξε τη λύση του διαγωνισμού για την ανάθεση του έργου είσπραξης των εργοδοτικών εισφορών, γιατί έτσι θα επιλεγόταν μόνο μία τράπεζα ως μειοδότη που εξ'ορισμού δεν θα μπορούσε από μόνη της να εξυπηρετήσει σε ικανοποιητικό βαθμό το κοινό (εργοδότες). Με το σύστημα που επελέγη συμμετέχουν πολλές τράπεζες και ο εργοδότης μπορεί να καταβάλλει τις εισφορές σε όποια τράπεζα θέλει. Αν επιλεγόταν άλλος τρόπος, ο εργοδότης θα είχε πιθανόν οικονομική επιβάρυνση ή θα μπορούσαν οι μη συμμετέχουσες στο σύστημα τράπεζες να αρνηθούν την είσπραξη εισφορών.

3) Για την υλοποίηση της σύμβασης έγιναν συζητήσεις στην Ένωση Ελληνικών Τραπεζών επί τεχνικών θεμάτων προσαρμογής των μηχανογραφικών μέσων σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΙΚΑ. Όσον αφορά τις συζητήσεις για τον καθορισμό αμοιβής, οι τράπεζες ξεκίνησαν από το ποσό των 1.300 δρχ. (περίπου €4). Αυτό το ποσό προτάθηκε από τη Εθνική και την Εμπορική και από άλλες μικρότερες τράπεζες. Αποτέλεσμα αυτού ήταν ο τότε Διοικητής του ΙΚΑ και οι συμμετέχοντες υπηρεσιακοί παράγοντες να αποχωρήσουν τονίζοντας ότι το κόστος ήταν υπερβολικό και ότι μόνο αν καθορίσουν χαμηλότερη τιμή τότε να τους ξανακαλέσουν. Η τελική τιμή, που ύστερα

από παρέμβαση του Ι.Κ.Α. δέχτηκαν οι τράπεζες, ήταν ογδόντα οκτώ λεπτά του ευρώ (0,88 €) και 3 ημέρες valeur για τον πρώτο χρόνο και 1€ και 3 ημέρες valeur στη συνέχεια.

4) Το ΙΚΑ εισπράττει σε μηνιαία βάση εισφορές από 310.000-320.000 εργοδότες από τους οποίους περίπου οι 150.000 καταβάλλουν τις εισφορές μέσω τραπεζών, ενώ οι υπόλοιποι στα ταμεία του ΙΚΑ. Το σύνολο των ετήσιων εισπράξεων του ΙΚΑ από εργοδοτικές εισφορές ανέρχεται περίπου σε [...] ευρώ. Αν και λιγότερο από το 50% των εργοδοτών πληρώνει μέσω τραπεζών, το 50% περίπου των εισπράξεων γίνεται μέσω των τραπεζών δεδομένου ότι στις τράπεζες προσέρχονται κυρίως οι μεγάλοι εργοδότες. Όταν ίσχυε το καθεστώς των ενσήμων, περίπου το 70% των εργοδοτών αγόραζε τα ένσημα από τις τράπεζες διότι αυτά δεν διατίθεντο από όλα τα καταστήματα του ΙΚΑ. Αργότερα, όταν διατίθεντο ένσημα από όλα τα καταστήματα του ΙΚΑ, το ποσοστό των εργοδοτών που αγόραζε ένσημα από τις τράπεζες μειώθηκε στο 50%.

5) Το νέο σύστημα καταβολής των εργοδοτικών εισφορών μέσω των τραπεζών και του συστήματος ΔΙΑΣ Α.Ε. χαρακτηρίζεται από καλύτερη διαχείριση των εισπράξεων, ταχύτερη είσπραξη και δίνει τη δυνατότητα καλύτερου κεντρικού προγραμματισμού πληρωμών εκ μέρους του ΙΚΑ. Επίσης, το σύστημα αυτό συνοδεύεται από αύξηση των προσόδων περιουσίας για το ΙΚΑ λόγω της άμεσης και έγκαιρης κατάθεσης των ποσών στο λογαριασμό που τηρεί στην Τράπεζα της Ελλάδος. Ενδεικτικά αναφέρθηκε ότι από την έναρξη λειτουργίας του νέου συστήματος παρατηρήθηκε μια αύξηση είσπραξης τόκων για το ΙΚΑ της τάξης των [...] Ευρώ το χρόνο. Επίσης, με το νέο σύστημα γίνεται άμεση ενημέρωση της καρτέλας του εργοδότη, εκδίδονται άμεσα πράξεις για τη μη καταβολή εισφορών, ενημερώνεται άμεσα η ασφαλιστική ιστορία και γίνεται αποσυμφόρηση των υποκαταστημάτων του ΙΚΑ με αποτέλεσμα την πιο αποδοτική κατανομή του προσωπικού για την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη.

4. Η Σχετική Αγορά

4.1 Η σχετική αγορά της εν λόγω υπηρεσίας

Ως σχετική αγορά προϊόντος ή υπηρεσίας θεωρείται η αγορά που περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων ή υπηρεσιών που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν μεταξύ τους λόγω των χαρακτηριστικών τους, της τιμής και της σκοπούμενης χρήσης τους.

Στην υπό κρίση σύμβαση, η υπηρεσία που παρέχουν οι συμμετέχουσες τράπεζες και η ΔΙΑΣ Α.Ε. προς το ΙΚΑ είναι η είσπραξη των εργοδοτικών εισφορών από τα υπόχρεα φυσικά και νομικά πρόσωπα και η μεταφορά των σχετικών κεφαλαίων (συμπεριλαμβανομένων όλων των παρεπόμενων συναφών υπηρεσιών για την εκτέλεση της μεταφοράς) μέσω του υφιστάμενου συστήματος DIASDEBIT, σε λογαριασμό που διατηρεί το ΙΚΑ στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Για να επιτευχθεί ο σκοπός της συμφωνίας, οι τράπεζες πρέπει να παρέχουν τη δυνατότητα στους υπόχρεους εργοδότες να καταβάλλουν τις εισφορές τους μέσω του συγκεκριμένου διατραπεζικού συστήματος πληρωμών, το οποίο εξυπηρετεί εντολές

πληρωμής του υπόχρεου με αντίστοιχη πίστωση του τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου. Επομένως, η υπηρεσία είσπραξης και μεταφοράς κεφαλαίων που παρέχουν οι τράπεζες προς το ΙΚΑ συνδέεται με την υπηρεσία πληρωμής που παρέχουν προς τους υπόχρεους πληρωμής εισφορών προς το ΙΚΑ. Η αμοιβή του ΙΚΑ προς τις τράπεζες, μαζί με την υπηρεσία είσπραξης και μεταφοράς των εργοδοτικών εισφορών, περιλαμβάνει *τη δυνατότητα* που δίνεται στους υπόχρεους καταβολής εισφορών προς το ΙΚΑ (εργοδότες) να διενεργούν τις συγκεκριμένες πληρωμές. Ωστόσο, από τα στοιχεία της σύμβασης προκύπτει, ότι η παροχή της υπηρεσίας πληρωμών προς τους υπόχρεους εργοδότες είναι μία διακριτή υπηρεσία, καθώς κάθε συμμετέχουσα τράπεζα είναι σε θέση να καθορίσει ελεύθερα το ύψος της προμήθειας που χρεώνει στον υπόχρεο εργοδότη για κάθε συναλλαγή που πραγματοποιεί. Στην πράξη, με τον καιρό, οι εν λόγω χρεώσεις έχουν στην ουσία καταργηθεί και υφίστανται μόνο για τις τελευταίες ημέρες του μήνα ως αποτρεπτικό μέσο συμφόρησης των ταμείων των Τραπεζών.

Μέσω των τραπεζικών συστημάτων πληρωμών προσφέρονται υπηρεσίες πληρωμών σε δύο τελικούς καταναλωτές: (α) τον υπόχρεο (πληρωτή-εντολέα) ο οποίος μέσω της συμμετοχής του στο σύστημα πληρωμών έχει τη δυνατότητα να διενεργεί πληρωμές, συνήθως με χρήση λογαριασμού (καταθέσεων, τρεχούμενου ή όψεως) που διατηρεί σε μία τράπεζα (στην περίπτωση της εξεταζόμενης σύμβασης ο υπόχρεος εργοδότης για την καταβολή εισφοράς προς το ΙΚΑ) και (β) τον δικαιούχο της πληρωμής, ο οποίος μπορεί να δέχεται πληρωμές και πάλι υπό την προϋπόθεση ότι διατηρεί λογαριασμό σε τράπεζα της επιλογής του, η οποία συμμετέχει στο εκάστοτε σύστημα πληρωμών (στην περίπτωση της εξεταζόμενης σύμβασης το ΙΚΑ, το οποίο διατηρεί λογαριασμό στην Τράπεζα της Ελλάδος).

Οι υπηρεσίες πληρωμών μπορούν να διακριθούν: (α) σε υπηρεσίες πληρωμών λιανικής και (β) σε υπηρεσίες πληρωμών χονδρικής. Οι πρώτες αφορούν μεγάλο αριθμό συναλλαγών πληρωμής, συνήθως χαμηλού ύψους κεφαλαίων, ενώ οι δεύτερες αφορούν συναλλαγές πολύ μεγάλου ύψους κεφαλαίων, κυρίως μεταξύ τραπεζών ή άλλων συμμετεχόντων στις αγορές χρήματος και κεφαλαίου. Αν και δεν υπάρχει σαφής προσδιορισμός του ύψους των χρηματικών κεφαλαίων με βάση το οποίο κατατάσσεται μία πληρωμή στην κατηγορία της λιανικής ή της χονδρικής, θεωρείται ότι πληρωμές μέχρι του ύψους των €50.000 μπορούν να χαρακτηριστούν ως πληρωμές λιανικής (Βλ. σχετικά, *Οδηγία 97/5/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27^{ης} Ιανουαρίου 1997 για τις διασυνοριακές μεταφορές πιστώσεων και Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2560/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19^{ης} Δεκεμβρίου 2001 σχετικά με τις διασυνοριακές πληρωμές σε ευρώ*, όπου αναφέρεται το όριο των €50.000, χωρίς να καθορίζεται ρητά ότι αφορά τις πληρωμές λιανικής. Εξάλλου, σύμφωνα με τη διεθνή ορολογία των συστημάτων πληρωμών και διακανονισμού, οι πληρωμές λιανικής αφορούν κυρίως πληρωμές που διενεργούν καταναλωτές, οι οποίες είναι σχετικά χαμηλής αξίας και επιτακτικότητας). Σε αυτή την κατηγορία εντάσσονται και οι πληρωμές που διενεργούν οι υπόχρεοι σε καταβολή πληρωμών προς το ΙΚΑ, καθώς, σύμφωνα με τις τράπεζες, το χρηματικό ύψος των συναλλαγών που διεκπεραιώνουν δεν ξεπερνά το συγκεκριμένο όριο. Εξάλλου, η ΔΙΑΣ Α.Ε. έχει αναπτύξει συστήματα

πληρωμών (μεταξύ των οποίων και το DIASDEBIT) προκειμένου να εξυπηρετούνται οι διατραπεζικές πληρωμές λιανικής στην Ελλάδα.

Το μέσο πληρωμής όπως αναφέρεται στη σύμβαση, αλλά και με βάση το σύστημα πληρωμών στο οποίο στηρίζεται η παροχή της υπηρεσίας (DIASDEBIT) είναι η εντολή πληρωμής συγκεκριμένου ποσού εισφορών που δίνει ο υπόχρεος σε τράπεζα που συμμετέχει στη σύμβαση. (Η εντολή πληρωμής μπορεί να γίνει είτε με χρέωση του λογαριασμού του, είτε με καταβολή μετρητών αντί της χρέωσης. Η δυνατότητα αυτή *«αποτελεί αντικείμενο συμφωνίας κάθε τράπεζας με τους πελάτες της και δεν αφορά το Σύστημα ή τους λοιπούς συμβαλλόμενους»*, όπως αναφέρεται στη σύμβαση). Η εντολή αυτή δίνεται κατά περίπτωση (δεν είναι πάγια εντολή), καθώς ο υπόχρεος σε καταβολή εισφοράς προς το ΙΚΑ δηλώνει κάθε φορά το χρηματικό ποσό που μεταφέρει προς το ΙΚΑ για την κάλυψη της υποχρέωσής του.

Στο πλαίσιο της εξεταζόμενης σύμβασης, εναλλακτικό του ανωτέρω τραπεζικού συστήματος πληρωμών είναι το σύστημα άμεσης καταβολής των εργοδοτικών εισφορών στο ΙΚΑ. Σημειώνεται, όμως, ότι το σύστημα αυτό δεν είναι απολύτως εναλλακτικό των πληρωμών και εισπράξεων μέσω του τραπεζικού συστήματος, επειδή έχει διαφορετικά χαρακτηριστικά. Ενδεικτικά αναφέρονται τα εξής: α) Όσον αφορά στους εργοδότες, η καταβολή μέσω του τραπεζικού συστήματος είναι πιο ελκυστική λόγω των περισσότερων υποκαταστημάτων των τραπεζών, των εναλλακτικών τρόπων συναλλαγής (π.χ. μέσω Internet), της καλύτερης εξυπηρέτησης, της πληρωμής με χρέωση λογαριασμού, αλλά και της δυνατότητας που παρέχεται στους εργοδότες να πραγματοποιούν ταυτόχρονα με την καταβολή εισφορών και άλλες τραπεζικές συναλλαγές. Από την άλλη, ένα αρνητικό στοιχείο που διαφοροποιεί την πληρωμή των ασφαλιστικών εισφορών σε τράπεζα είναι το κόστος που μπορεί να επιβαρυνθεί ο εργοδότης, κυρίως όταν η συναλλαγή γίνεται στα ταμεία τράπεζας στο τέλος του μήνα. β) Όσον αφορά το ΙΚΑ, από τα στοιχεία του φακέλου και κυρίως από καταθέσεις στελεχών του ΙΚΑ που ελήφθησαν προκύπτει ότι το Ίδρυμα προτιμά να διενεργούν οι εργοδότες τις πληρωμές μέσω του τραπεζικού συστήματος παρά να προσέρχονται στα ταμεία του και αυτός είναι άλλωστε και ο λόγος που προέβη στη σύναψη της Σύμβασης και στις ανανεώσεις αυτής με μεγάλο αριθμό τραπεζών. Η προτίμηση αυτή του ΙΚΑ σχετίζεται τόσο με την καλύτερη εξυπηρέτηση των εργοδοτών όσο και με την αποδοτικότερη λειτουργία του Ιδρύματος μέσω καλύτερης κατανομής του προσωπικού σε άλλες εκτός ταμείου εργασίες. Επιπλέον, από την πλευρά της είσπραξης και διαχείρισης των εισφορών του ΙΚΑ, το τραπεζικό σύστημα είναι πιο αποτελεσματικό.

Συνεπώς, με βάση τα ανωτέρω, η εν λόγω υπόθεση αφορά την αγορά παροχής υπηρεσιών πληρωμών λιανικής, είσπραξης και μεταφοράς κεφαλαίων οι οποίες διενεργούνται: (α) με το συγκεκριμένο μέσο πληρωμής που αναφέρεται στη σύμβαση (εντολές πληρωμής με χρέωση του λογαριασμού του υπόχρεου εργοδότη και μεταφορά στο λογαριασμό του ΙΚΑ) και (β) μέσω του συγκεκριμένου διατραπεζικού συστήματος πληρωμών λιανικής που χρησιμοποιείται για την καταβολή των εργοδοτικών εισφορών προς το ΙΚΑ.

Στην εν λόγω αγορά περιλαμβάνονται δύο βασικές υπηρεσίες: (α) παροχής υπηρεσιών πληρωμών λιανικής προς υπόχρεους σε πληρωμές ασφαλιστικών εισφορών προς το ΙΚΑ εργοδότες και (β) παροχής υπηρεσιών είσπραξης και μεταφοράς κεφαλαίων προς το λογαριασμό του ΙΚΑ με χρήση διατραπεζικού συστήματος πληρωμών λιανικής. Στη συγκεκριμένη σχετική αγορά δραστηριοποιούνται αποκλειστικά οι τράπεζες και τα πιστωτικά ιδρύματα που συμμετέχουν στη σύμβαση.

Σημειώνεται ότι στη συνολική αγορά υπηρεσιών πληρωμών που παρέχονται από το DIASDEBIT οι ανωτέρω υπηρεσίες που αφορά η γνωστοποιηθείσα Σύμβαση αντιπροσωπεύουν σημαντικό ύψος συναλλαγών. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι το σύνολο των ετησίων εισπράξεων εργοδοτικών εισφορών του ΙΚΑ μέσω του τραπεζικού συστήματος εκτιμάται σε περίπου 6 δισεκ. ευρώ και αντιπροσωπεύει περίπου 1,8 εκατ. συναλλαγές, όταν το 2005 πραγματοποιήθηκαν μέσω του DIASDEBIT περίπου 7,1 εκατ. συναλλαγές πληρωμών, συνολικής αξίας 16 δισεκ. ευρώ. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η είσπραξη των εργοδοτικών εισφορών του ΙΚΑ καλύπτει περίπου το 37% της αξίας πληρωμών και το 26% του αριθμού των συναλλαγών που πραγματοποιούνται μέσω του συστήματος DIASDEBIT.

4.2 Η σχετική γεωγραφική αγορά

Η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή στην οποία οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις πωλούν τα σχετικά προϊόντα ή παρέχουν τις σχετικές υπηρεσίες υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού.

Δεδομένου ότι η εξεταζόμενη σύμβαση αφορά την είσπραξη των εργοδοτικών εισφορών προς το ΙΚΑ από υπόχρεα φυσικά και νομικά πρόσωπα τα οποία δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα, δηλαδή τόσο οι υπόχρεοι (εργοδότες), όσο και ο δικαιούχος της πληρωμής (ΙΚΑ) έχουν λογαριασμούς σε τράπεζες που είναι εγκατεστημένες στην Ελλάδα και συμμετέχουν στο σύστημα, η σχετική γεωγραφική αγορά είναι η ελληνική επικράτεια.

5. Νομική Εκτίμηση

Οι αιτούσες υπέβαλαν την με αριθ. πρωτ. 1749/01.04.2004 αίτηση με την οποία ζητούσαν τη χορήγηση αρνητικής πιστοποίησης, σύμφωνα με το άρθρο 11 παρ.1 του Ν. 703/77 όπως ισχύει, και την έκδοση απόφασης εξαίρεσης σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 3 του ίδιου νόμου, σχετικά με την Ανανέωση Σύμβασης Διατραπεζικής Είσπραξης Εργοδοτικών Εισφορών η οποία υπεγράφη την 4^η Μαρτίου 2004 μεταξύ των αιτουσών, την ΔΙΑΣ Α.Ε. και το ΙΚΑ και η οποία τέθηκε σε ισχύ την 14^η Μαρτίου 2004. Η γνωστοποίηση έγινε εμπρόθεσμα βάσει του άρθρου 21 του Ν. 703/77.

6. Αίτημα χορήγησης αρνητικής πιστοποίησης

Σύμφωνα με το άρθρο 11 παρ. 1 του Ν. 703/77 ορίζεται ότι: «Υστερα από αίτηση της ενδιαφερόμενης επιχείρησης ή ένωσης επιχειρήσεων που υποβάλλεται στη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού, η Επιτροπή Ανταγωνισμού πιστοποιεί, εντός διμήνου από την

υποβολή της αίτησης, ότι με βάση τα γνωστά σε αυτή στοιχεία δεν υφίσταται παράβαση των διατάξεων των άρθρων 1 παρ.1, 2 και 2α του παρόντος νόμου. Η πιστοποίηση αυτή μπορεί να ζητηθεί κι όταν πρόκειται για σύμπραξη επιχειρήσεων, εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης ή σχέσης οικονομικής εξάρτησης, που πρόκειται να πραγματοποιηθεί στο μέλλον.» Αντικείμενο της αίτησης είναι να βεβαιωθεί ότι η επίμαχη συμπεριφορά δεν εμπίπτει στις απαγορεύσεις του άρθρου 1, 2 και 2^α του Ν. 703/77.

Εν προκειμένω, πρέπει να διερευνηθεί εάν η γνωστοποιούμενη σύμβαση αποτελεί παράβαση των διατάξεων του Ν.703/77 και πιο συγκεκριμένα, εφόσον η σύμβαση αφορά σε σύμπραξη, αν υφίσταται παράβαση του άρθρου 1 παρ. 1 του ίδιου νόμου, σχετικά με τον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό των τιμών αγοράς ή πωλήσεως ή άλλων όρων συναλλαγής.

6.1. Άρθρο 1 παρ. 1 του Ν. 703/77

Το άρθρο 1 παρ. 1 του Ν. 703/77 ορίζει ότι : *«Απαγορεύονται πάσαι αι συμφωνίαι μεταξύ επιχειρήσεων, πάσαι αι αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων και οιασδήποτε μορφής ενηρμονισμένη πρακτική επιχειρήσεων, αι οποίαι έχουν ως αντικείμενον ή αποτέλεσμα την παρακώλυσιν, τον περιορισμόν ή την νόθευσιν του ανταγωνισμού ιδία δε αι συνιστάμεναι εις:*

- α) τον άμεσον ή έμμεσον καθορισμόν των τιμών αγοράς ή πωλήσεως ή άλλων όρων συναλλαγής.*
- β) τον περιορισμόν ή τον έλεγχον της παραγωγής, της διαθέσεως, της τεχνολογικής αναπτύξεως ή των επενδύσεων.*
- γ) την κατανομήν των αγορών ή των πηγών εφοδιασμού.*
- δ) την, κατά τρόπον δυσχεραίνοντα την λειτουργίαν του ανταγωνισμού, εφαρμογήν εν τω εμπορίω ανίσων όρων δι'ισοδυνάμους παροχάς, ιδία δε την αδικαιολόγητο άρνησιν πωλήσεως, αγοράς ή άλλης συναλλαγής.*
- ε) την εξάρτησιν συνάψεως συμβάσεων εκ της παρά των αντισυμβαλλομένων αποδοχής προσθέτων παροχών, αι οποίαι, κατά την φύσιν των ή συμφώνως προς τας εμπορικές συνηθείας, δεν συνδέονται μετά του αντικειμένου των συμβάσεων τούτων.»*

Η περίπτωση του καθορισμού των τιμών, αποτελεί την ουσιαστικότερη περίπτωση διατάραξης του ανταγωνισμού, εφόσον περιορίζεται η ελεύθερη διαμόρφωση των τιμών». Επειδή ο καθορισμός τιμών αποτελεί τόσο σημαντικό περιορισμό του ανταγωνισμού, στην Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «σχετικά με τις συμφωνίες ή σπονδίας οι οποίες δεν περιορίζουν σημαντικά τον ανταγωνισμό σύμφωνα με το άρθρο 81 παράγραφος 1 της Συνθήκης (de minimis)», ΕΕ C 368 της 22/12/2001, σελ. 13, ορίζεται ότι τέτοιου είδους συμφωνίες μεταξύ ανταγωνιστών συνιστούν πάντοτε παράβαση ανεξαρτήτως του μεριδίου αυτών στη σχετική αγορά, βλ. σκέψη 11.1.α]. Για το λόγο αυτό, η παράβαση αυτή μνημονεύεται ως πρώτη, ενδεικτικά αναφερόμενη, περίπτωση παρακώλυσης, περιορισμού ή νόθευσης του ανταγωνισμού,

τόσο στην ελληνική, όσο και στην κοινοτική νομοθεσία (άρθρο 1 παρ.1 Ν.703/77, Άρθρο 81 παρ.1 ΣυνθΕΚ).

6.1.1 Έννοια «επιχείρησης»

Ως «επιχείρηση» νοείται κάθε φυσικό πρόσωπο ή οικονομική ενότητα που ασκεί εμπορική ή άλλη οικονομική δραστηριότητα, ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς του και από τον τρόπο χρηματοδότησής του (Κοτσίρης Λ., *Δίκαιο του Ανταγωνισμού, Αθέμιτου και Ελεύθερου*, Εκδ. Σάκκουλα, 4^η έκδ., σ.407. Στην ίδια κατεύθυνση κινείται και το ΔΕΚ, (βλ. C-55/96, *Job Centre II*, Συλλογή 1997, I-7119, σκ.21, C-180-184/98, *Pavlon κλπ*, Συλλογή 2000, I-6451, σκέψη 74). Ως «οικονομική δραστηριότητα» νοείται κάθε δραστηριότητα προσφοράς αγαθών ή υπηρεσιών σε δεδομένη αγορά (C-118/85, C-35/96). Η έννοια της «επιχείρησης» είναι περισσότερο οικονομική παρά νομική, με αποτέλεσμα, το αποφασιστικό κριτήριο της έννοιας αυτής στο δίκαιο της προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού να είναι η οικονομική και όχι η νομική της αυτοτέλεια (βλ. Σινανιώτη-Μαρουδή Αριστέα, *Εμπορικό Δίκαιο*, Τόμος I, Γενικό Μέρος, εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, 2000, σελ. 251).

6.1.2 Έννοια «συμφωνίας»

Ως «συμφωνίες» νοούνται οι συμβάσεις που δεσμεύουν τα συμβαλλόμενα μέρη, ανεξάρτητα από τον τύπο τον οποίο έχουν περιβληθεί (T-1/89, *Rhône Poulenc*, Συλλ. 1991, σ. II-861), και το βαθμό δεσμευτικότητάς τους (41/69, *Chemiefarma*, Συλλογή 1970, σ. 661, T-13/89, *Polypropylene*, Συλλογή 1992, σ. II-1021. Ακόμη βλ. Ζιάμου Θ. σε Σκουρή Β., *Ερμηνεία Συνθηκών για την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα*, Εκδ.Αντ.Ν.Σάκκουλα, 2003, σελ.692).

Εν προκειμένω, η σύναψη κοινής σύμβασης μεταξύ των αιτουσών, του ΙΚΑ και της ΔΙΑΣ Α.Ε. συνιστά συμφωνία μεταξύ επιχειρήσεων υπό την έννοια του άρθρου 1 του Ν. 703/1977.

6.1.3 «Άμεσος ή έμμεσος καθορισμός τιμών αγοράς, πώλησης ή άλλων όρων συναλλαγής»

Σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ.1 Ν. 703/1977, απαγορεύονται οι συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων και οι αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων που συνίστανται «στον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό των τιμών αγοράς». Ως απαγορευμένες θεωρούνται οι συμφωνίες που έχουν ως αντικείμενο ή αποτέλεσμα τον καθορισμό τιμών.

Πάγια νομολογία του ΔΕΚ ερμηνεύει περαιτέρω τις προαναφερθείσες διατάξεις του άρθρου 81 ΣυνθΕΚ, κρίνοντας ότι «είναι περιττό να εξετάζονται τα συγκεκριμένα αποτελέσματα μιας συμφωνίας ή απόφασης κάποιας ένωσης επιχειρήσεων, εφόσον είναι προφανές ότι αποσκοπεί στον περιορισμό, στην παρεμπόδιση ή τη νόθευση του ανταγωνισμού» (ΔΕΚ 45/85, ο.π.).

Στην παρούσα υπόθεση, σύμφωνα με τα ανωτέρω παρατιθέμενα πραγματικά περιστατικά, προκύπτει ότι «Για τη μεταφορά των σχετικών ποσών από τις τράπεζες προς το ΙΚΑ συμπεριλαμβανομένων όλων των παρεπομένων συναφών υπηρεσιών για την

εκτέλεση της μεταφοράς, το ΙΚΑ θα καταβάλλει στις τράπεζες το ποσό του ενός ευρώ (€1) πλέον τυχόν επιβαρύνσεων ανά συναλλαγή και valeur 3 εργασίμων ημερών.»

Εν προκειμένω, ο συγκεκριμένος όρος της σύμβασης περί καθορισμού της προμήθειας των Τραπεζών σε 1 € ανά συναλλαγή και valeur 3 εργασίμων ημερών, περιορίζει τη δυνατότητα των Τραπεζών να ορίζουν ανεξάρτητα- με βάση τα στοιχεία κόστους λειτουργίας και την αποτελεσματικότητά τους, στο πλαίσιο δηλ. μιας αυτόνομης εμπορικής και χρηματοπιστωτικής πολιτικής – την τιμή και τυχόν άλλες επιβαρύνσεις που επιβάλλουν στον πελάτη τους, το ΙΚΑ.

Πρόκειται για όρο νομικά δεσμευτικό (εξ αντικειμένου περιορισμός), ο οποίος εφαρμόζεται και στην πράξη, με αποτέλεσμα την εξάλειψη του ανταγωνισμού μεταξύ των Τραπεζών (εξ αποτελέσματος περιορισμός) στην αγορά παροχής της εν λόγω υπηρεσίας. Ο όρος αυτός της Σύμβασης αποτελεί «άμεσο καθορισμό των τιμών» και υπάγεται ευθέως στην α' περίπτωση του άρθρου 1, παρ. 1, του Ν. 703/77.

Συνεπώς, απορρίπτεται το αίτημα χορήγησης αρνητικής πιστοποίησης για την υπό εξέταση Σύμβαση.

7. Αίτημα χορήγησης εξαιρέσης, (άρθρ. 1 παρ. 3)

Το άρθρο 1 παρ. 3 του Ν. 703/77 ορίζει ότι: «*Εμπίπτουσαι εις την παράγραφον 1 του παρόντος άρθρου συμφωνίαι, αποφάσεις και περιπτώσεις ενηρμονισμένης πρακτικής ή κατηγορίαι τούτων δύναται να κριθούν δι'αποφάσεως της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού ως εν όλω ή εν μέρει ισχυραί, εφόσον πληρούν αθροιστικώς τας κάτωθι προϋποθέσεις:*

- α) συμβάλλουν, επί ευλόγω συμμετοχή των καταναλωτών εις την προκύπτουσαν ωφέλειαν, εις βελτίωσιν της παραγωγής ή της διανομής των προϊόντων ή εις προώθησιν της τεχνικής ή οικονομικής προόδου,*
- β) δεν επιβάλλουν εις τας οικείας επιχειρήσεις περιορισμούς πέρα των απολύτως αναγκαίων δια την πραγματοποίησιν των ανωτέρω σκοπών και*
- γ) δεν παρέχουν εις τας επιχειρήσεις ταύτας την δυνατότητα καταργήσεως του ανταγωνισμού εις σημαντικόν τμήμα της οικείας αγοράς.»*

Μια συμφωνία μεταξύ επιχειρήσεων δεν έχει πάντοτε αρνητικές συνέπειες, αντίθετα συχνά η συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων μπορεί να συμβάλλει στη βελτίωση της παραγωγής ή της διάθεσης των προϊόντων ή στην προαγωγή της τεχνικής προόδου και τελικά στη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους καταναλωτές (Ζιάμου Θ. σε Σκουρή Β., *Ερμηνεία Συνθηκών για την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα*, Εκδ.Αντ.Ν.Σάκκουλα, 2003, σ. 706).

Προκειμένου να εξεταστεί το αίτημα έκδοσης απόφασης εξαιρέσης για την υπό εξέταση σύμπραξη, πρέπει προηγουμένως να διερευνηθεί εάν έχει γίνει νομοτύπως η γνωστοποίηση και εάν η γνωστοποιούμενη σύμβαση, και ιδιαίτερα ο επίμαχος όρος περί ενιαίας αμοιβής, πληροί σωρευτικά τις τρεις (3) προϋποθέσεις χορήγησης ατομικής εξαιρέσης, όπως αυτές προβλέπονται ρητά στο άρθρο 1 παρ. 3.

7.1. Γνωστοποίηση σύμφωνα με το άρθρο 21 του Ν.703/77

Σύμφωνα με το άρθρο 21 του Ν. 703/77 ορίζεται ότι:

«1. Οι προβλεπόμενες στο άρθρο 1 παρ. 1 συμφωνίες, αποφάσεις και περιπτώσεις εναρμονισμένης πρακτικής πρέπει να γνωστοποιούνται από τις συμπράττουσες επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων στην Επιτροπή Ανταγωνισμού μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από τη σύναψη, λήψη ή τέλεσή τους.

2. παράλειψη της γνωστοποίησης συνεπάγεται εις βάρος της καθεμίας των επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων, οι οποίες συμπράττουν και παρέλειψαν τη γνωστοποίηση:

α) οριστική αδυναμία εφαρμογής του άρθρου 1 παρ. 3,

β) επιβολή προστίμου ύψους τουλάχιστον δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ μέχρι δέκα τοις εκατό (10%) των ακαθάριστων εσόδων της επιχείρησης της τρέχουσας ή προηγούμενης της παράβασης χρήσης.»

Εν όψει του σκοπού του Ν. 703/77, δηλαδή της προστασίας του ανταγωνισμού, ο οποίος είναι κατά την αντίληψη του νομοθέτη θεμελιώδης για την ορθή λειτουργία της αγοράς, τάσσεται από το νόμο η προθεσμία γνωστοποίησης του άρθρου 21 του Ν. 703/77 των συμφωνιών που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 1 του Ν. 703/77 από τη σύναψή τους και όχι από τότε που τίθενται σε εφαρμογή, λόγω του ότι η ίδια η ύπαρξη των συμφωνιών αυτών και πριν την εφαρμογή τους νοθεύει κατά τρόπο απαγορευμένο από το νόμο τον ανταγωνισμό και παρακωλύει την ορθή λειτουργία της αγοράς (Δερεδάκη Μ. σε Τριανταφυλλάκης Γ., *Ελεύθερος Ανταγωνισμός, Πρακτική – Νομολογία εθνική και ευρωπαϊκή*, Νομική Βιβλιοθήκη, 2005, σ. 160). Επομένως, ενόψει του σκοπού αυτού, η ανωτέρω συνέπεια που προβλέπει ο νόμος, δηλαδή η μη δυνατότητα εξέτασης από την Επιτροπή Ανταγωνισμού της οικείας συμφωνίας κατ'ουσία και η μη παροχή της δυνατότητας να κριθεί αυτή ισχυρή, κατά την παρ. 3 του άρθρου 1 του Ν. 703/77, δεν παρίσταται προδήλως ως ακατάλληλη ούτε προδήλως υπερακοντίζουσα το σκοπό αυτό, ώστε να τίθεται θέμα αντίθεσής της στην αρχή της αναλογικότητας (Δερεδάκη, ο.π.).

Όπως ήδη ελέχθη, οι συμβαλλόμενες στη Σύμβαση Διατραπεζικής Είσπραξης Εργοδοτικών Εισφορών στο ΙΚΑ τράπεζες, γνωστοποίησαν στις 14.3.2002 στην Γ.Δ.Α. την από 13.2.2002 υπογραφείσα εν λόγω σύμβαση και παράλληλα υπέβαλαν εκτός της αίτησης έκδοσης αρνητικής πιστοποίησης και αίτηση έκδοσης απόφασης εξαίρεσης, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 3 του ίδιου νόμου.

Μετά τη λήξη της ανωτέρω σύμβασης, οι προαναφερθείσες τράπεζες γνωστοποίησαν στη Γ.Δ.Α. την 1.4.2004 ανανέωσή της, με παράλληλο αίτημα έκδοσης εξαίρεσης. Μετά τη λήξη και της δεύτερης αυτής σύμβασης, ανανεώθηκε η εφαρμογή της για τρίτη φορά με την από 19.4.2006 σύμβαση, αντίγραφο της οποίας προσκομίσθηκε στη Γ.Δ.Α. στις 16.5.2006, κατόπιν αιτήματος της τελευταίας.

Δεδομένου ότι με την τελευταία αυτή ανανέωση δεν υπήρξα αλλαγές στο περιεχόμενο της γνωστοποιηθείσας από 1.4.2004 σύμβασης, η Ε.Α. κρίνει ότι το αίτημα εξαίρεσης που είχε υποβληθεί από τις συμβαλλόμενες στην εν λόγω σύμβαση τράπεζες, καλύπτει και μεταγενέστερη αυτής σύμβαση ανανέωσης της 19.4.2006. Ως εκ τούτου,

νομιμοποιούνται να ζητήσουν στην Επιτροπή την εξέταση του αιτήματος έκδοσης απόφασης εξαίρεσης που υπέβαλαν την 1.4.2004 για το περιεχόμενο της προαναφερθείσας σύμπραξης.

7.2. Έλεγχος σωρευτικής πλήρωσης προϋποθέσεων άρθρου 1 παρ. 3 Ν. 703/77.

7.2.1. «συμβάλλουν, επί ευλόγω συμμετοχή των καταναλωτών εις την προκύπτουσαν ωφέλειαν, εις βελτίωσιν της παραγωγής ή της διανομής των προϊόντων ή εις προώθησιν της τεχνικής ή οικονομικής προόδου»

Η έννοια των «καταναλωτών» περιλαμβάνει όλους τους άμεσους και έμμεσους χρήστες των προϊόντων που αφορά η συμφωνία, περιλαμβανομένων των παραγωγών που χρησιμοποιούν τα προϊόντα ως πρώτη ύλη, των χονδρεμπόρων, των λιανοπωλητών και των τελικών καταναλωτών, π.χ. των φυσικών προσώπων που ενεργούν για λόγους που δεν έχουν σχέση με την εμπορική ή επαγγελματική τους δραστηριότητα (Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, «Κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή του άρθρου 81 παράγραφος 3 ΕΚ», ο.π. παρ. 84).

Δεν είναι υποχρεωτικό να εξασφαλίζουν οι καταναλωτές δίκαιο τμήμα από κάθε βελτίωση της αποτελεσματικότητας, που διαπιστώνεται κατά την αξιολόγηση της πρώτης προϋπόθεσης. Αρκεί να αποκομίζουν αυτοί τόσο στο επίπεδο των τιμών, όσο και γενικότερα στο επίπεδο της βελτίωσης των παρεχομένων υπηρεσιών, της πρόσβασης σε νέες τεχνολογίες ή της εξασφάλισης της ασφαλούς και επαρκούς προμήθειας αγαθών, επαρκή οφέλη ώστε να αντισταθμίζονται οι αρνητικές επιπτώσεις της περιοριστικής συμφωνίας, οπότε εξασφαλίζεται για τους καταναλωτές δίκαιο τμήμα από το συνολικό όφελος (ο.π. παρ. 86).

Σύμφωνα με το ΙΚΑ «...το νέο σύστημα καταβολής των εργοδοτικών εισφορών μέσω των τραπεζών και του συστήματος ΔΙΑΣ Α.Ε. χαρακτηρίζεται από καλύτερη διαχείριση των εισπράξεων, ταχύτερη είσπραξη και δίνει τη δυνατότητα καλύτερου κεντρικού προγραμματισμού πληρωμών εκ μέρους του ΙΚΑ. Επίσης, το σύστημα αυτό συνοδεύεται από αύξηση των προσόδων περιουσίας για το ΙΚΑ... Επίσης, με το νέο σύστημα γίνεται άμεση ενημέρωση της καρτέλας του εργοδότη, εκδίδονται άμεσα πράξεις για τη μη καταβολή εισφορών, ενημερώνεται άμεσα η ασφαλιστική ιστορία και αποσυμφορούνται τα υποκαταστήματα του ΙΚΑ με αποτέλεσμα την πιο αποδοτική κατανομή του προσωπικού για την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη.»

Περαιτέρω, η υιοθέτηση του συστήματος καταβολής των εργοδοτικών εισφορών μέσω των τραπεζών συνεπάγεται για τους υπόχρεους προς καταβολή εισφορών εργοδότες καλύτερη εξυπηρέτηση σε σύγκριση με το σύστημα καταβολής των εισφορών μέσω των ταμείων του ΙΚΑ, λόγω του μεγάλου αριθμού υποκαταστημάτων. Επίσης τους παρέχει εναλλακτικούς τρόπους συναλλαγής όπως μέσω internet, πληρωμή με χρέωση λογαριασμού κλπ., καθώς και τη δυνατότητα να πραγματοποιούν ταυτόχρονα και άλλες τραπεζικές συναλλαγές.

Όσον αφορά την αξιολόγηση των συνεπειών της συμφωνίας στο επίπεδο των τιμών, στο μέτρο που οι όροι της σύμβασης «περί ενιαίου τιμήματος ενός ευρώ και περί

απόδοσης των εισπράξεων τρεις ημέρες μετά την είσπραξη» προτάθηκαν από το ίδιο το ΙΚΑ, κρίνεται ότι εξ ορισμού και για όσο τουλάχιστον διάστημα δεν αμφισβητούνται από αυτό, συμβάλλουν στην «συμμετοχή των καταναλωτών εις την προκύπτουσαν ωφέλεια», έστω κι αν η Επιτροπή Ανταγωνισμού λαμβανομένων υπόψη των κοστολογικών στοιχείων που κατατέθηκαν κατά την ακροαματική διαδικασία, θα μπορούσε υπό άλλας συνθήκας να θεωρήσει ότι αυτό δεν απεδείχθη επαρκώς.

Κρίνεται επομένως ότι η υπό εξέταση σύμβαση πληροί την α' προϋπόθεση εφαρμογής της διάταξης της παρ. 3 του άρθρου 1 του Ν. 703/1977, διότι συμβάλει στην εν γένει προώθηση της τεχνικής και οικονομικής προόδου λόγω της χρήσης μιας πιο εξελιγμένης τεχνολογίας σε σύγκριση με παλαιότερες τραπεζικές πρακτικές και σε σχέση με τις ωφέλειες για τους υπόχρεους εργοδότες αλλά και για το ΙΚΑ όπως αυτές προέκυψαν από την κατάθεση του Διοικητή και του Οικονομικού Διευθυντή του ΙΚΑ στη ΓΔΑ.

7.2.2. «δεν επιβάλλουν εις τας οικείας επιχειρήσεις περιορισμούς πέρα των απολύτως αναγκαίων δια την πραγματοποίησιν των ανωτέρω σκοπών»

Τα οικονομικά πλεονεκτήματα των περιοριστικών συμπράξεων θα πρέπει να βρίσκονται σε αναλογική σχέση με τις περιοριστικές τους συνέπειες, οι οποίες, άλλωστε, δεν θα πρέπει να ξεπερνούν το αναγκαίο μέτρο για την επίτευξη των στόχων της οικονομικής ή τεχνικής προόδου.

Από το περιεχόμενο της υπό εξέταση σύμβασης απουσιάζει ρήτρα μη ανταγωνισμού, δηλαδή απαγόρευση αποδοχής υπηρεσιών από μη μέλη της σύμβασης ή απαγόρευση συμμετοχής σε άλλο δίκτυο, ώστε να είναι δυνατή η προσφορά αντίστοιχων υπηρεσιών από μη μέλος της σύμβασης και η αποδοχή τους από το Ι.Κ.Α., έστω και αν στην πράξη δεν υπήρξαν τράπεζες εκτός συστήματος που να παρέχουν αντίστοιχες υπηρεσίες. Παράλληλα, όλες οι Τράπεζες και τα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα είναι ελεύθερες να συμμετάσχουν στο σύστημα που συμφωνείται με τη σύμβαση και τα Παραρτήματα αυτής ή να αποχωρήσουν από αυτό, κατά την κρίση τους χωρίς εξωτερικές παρεμβάσεις, πέραν των απολύτως, τεχνικής φύσεως, αναγκαίων. Επίσης, οι όροι της σύμβασης δεν επιβάλλουν στις συμβαλλόμενες τράπεζες περιορισμούς ούτε την τήρηση διαδικασιών, πέραν των απολύτως τεχνικής φύσεως αναγκαίων, για την πραγματοποίηση των ανωτέρω σκοπών. Ειδικότερα, με την εν λόγω σύμβαση δεν περιορίζεται η οικονομική ελευθερία των τραπεζών και λοιπών πιστωτικών ιδρυμάτων που λειτουργούν στην Ελλάδα ούτε καθορίζονται με οποιονδήποτε τρόπο, άμεσα ή έμμεσα, άλλοι όροι συναλλαγής των συμβαλλομένων Τραπεζών και πιστωτικών ιδρυμάτων με κάθε εργοδότη χωριστά. Αυτοί οι όροι καθορίζονται ελεύθερα μεταξύ κάθε πιστωτικού ιδρύματος αφ' ενός και του εργοδότη αφετέρου, όπως ελεύθερη είναι και η επιλογή Τράπεζας από τον εργοδότη. Οι συμβαλλόμενες Τράπεζες είναι ελεύθερες, στο πλαίσιο της συμφωνίας και συνεργασίας τους με τους πελάτες τους-εργοδότες, να καθορίσουν τον ειδικότερο τρόπο και τους όρους υλοποίησης των ανωτέρω και συγκεκριμένα το είδος του λογαριασμού, για τον οποίο θα δίδεται εντολή χρέωσης ή τη δυνατότητα καταβολής μετρητών αντί χρέωσης

λογαριασμού. Επιπλέον, στο πλαίσιο αυτό είναι δυνατόν να συμφωνηθεί και η χρήση των εναλλακτικών δικτύων των Τραπεζών, όπως οι αυτόματες ταμειολογιστικές μηχανές (ATMs) ή το διαδίκτυο (Internet).

Συνάγεται επομένως ότι ως ένα βαθμό οι περιοριστικές συνέπειες που συνδέονται με την πραγματοποίηση των προαναφερθέντων για τους καταναλωτές ωφελημάτων, τελούν σε αναλογική με αυτά σχέση.

7.2.3. «δεν παρέχουν εις τας επιχειρήσεις ταύτας την δυνατότητα καταργήσεως του ανταγωνισμού εις σημαντικό τμήμα της οικείας αγοράς»

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Ανακοίνωσή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, «Κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή του άρθρου 81 παράγραφος 3 ΕΚ», ο.π.), «Η τελευταία προϋπόθεση της εξαίρεσης που προβλέπει το άρθρο 81 παράγραφος 3 δεν πληρούται, αν η συμφωνία καταργεί τον ανταγωνισμό σε μια από τις σημαντικότερες εκφράσεις του, και ιδίως σε περίπτωση κατάργησης του ανταγωνισμού όσον αφορά τις τιμές» (ο.π., σκέψη 110).

Εν προκειμένω, η ενιαία τιμή (αμοιβή των τραπεζών ανά συναλλαγή και valeur 3 εργασίμων ημερών) έχει ορισθεί στη Σύμβαση με τρόπο ώστε, ως προς το θέμα καθορισμού της τιμής της παρεχόμενης στο ΙΚΑ υπηρεσίας, ο ανταγωνισμός μεταξύ των υφιστάμενων στην ελληνική αγορά τραπεζών να περιορίζεται.

Κατά την προφορική διαδικασία ενώπιον της Επιτροπής Ανταγωνισμού υποστηρίχθηκε από τις εμπλεκόμενες στην εν λόγω υπόθεση τράπεζες, ότι συμφώνησαν με τον καθορισμό ενιαίας τιμής, διότι ήταν ένας από τους όρους τους οποίους τους επέβαλε το ΙΚΑ που ήταν και αποδέκτης των υπηρεσιών τους. Κατά πάγια νομολογία της Επιτροπής Ανταγωνισμού (απόφαση Ε.Α. 277/IV/2005, απόφαση Ε.Α. 312/V/2006) αλλά και του ΔΕΚ : CNSD ν Τα-513/1993 (2000), Wool Pulp OJ (1985) L 85/1, Aluminium Products OJ (1985) L 92/1, SSI OJ (1982) L 232/1) αναγκαστική συμμόρφωση σε επιταγές ή παρεμβάσεις του Δημοσίου που παραβιάζουν τις διατάξεις του ελεύθερου ανταγωνισμού, δικαιολογείται μόνο εάν συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

- α) η εν λόγω συμπεριφορά επιβάλλεται ρητώς από συγκεκριμένη κανονιστική ρύθμιση, και
- β) οι επιχειρήσεις δεν έχουν κανένα απολύτως περιθώριο παρέκκλισης και ανάπτυξης αυτόνομης επιχειρηματικής συμπεριφοράς.

Εν προκειμένω δεν συντρέχουν οι προαναφερθείσες προϋποθέσεις. Όμως από τις καταθέσεις των μαρτύρων και κυρίως την ενώπιον της Επιτροπής ένορκη κατάθεση [...], προέκυψε ότι η εν λόγω σύμβαση και το ενιαίο τίμημα που καθιερώνει, ήταν αποτέλεσμα μιας συγκυρίας που οριοθετούσε αφ' ενός η πίεση του χρόνου που δημιουργούσε η επικείμενη είσοδος της Ελλάδος στη ζώνη Ευρώ και η οποία δεν άφηνε περιθώρια για την οργάνωση διαγωνισμών και αφ' ετέρου οι αδυναμίες του λειτουργικού σχεδιασμού του ΙΚΑ εκείνης της εποχής, δηλαδή του οργανισμού που ήταν και ο μοναδικός αποδέκτης των συγκεκριμένων τραπεζικών υπηρεσιών.

Πέραν όμως αυτού, το ενιαίο τίμημα επέτρεψε σε πολλές μεσαίες και μικρές τράπεζες, να εξασφαλίσουν την είσοδό τους σε μια καινούργια αγορά εξαιρετικά σημαντική, που υπό άλλες συνθήκες θα ήταν γι' αυτές απαγορευτική. Από την άποψη αυτή παράλληλα με τους όποιους περιορισμούς συνεπάγεται για την οικεία αγορά το ενιαίο τίμημα, αντισταθμίζεται ως ένα βαθμό από την διεύρυνση της βάσης της που σηματοδοτεί ο μεγαλύτερος αριθμός των τραπεζών που εμπλέκονται και αντιστρατεύονται έτσι τάσεις και καταστάσεις μονοπωλιακών ή ολιγοπωλιακών σχημάτων στον τραπεζικό τομέα.

Με βάση τα ανωτέρω συμπεραίνεται ότι η υπό εξέταση συμφωνία δεν παρέχει στις συμπράττουσες επιχειρήσεις τη δυνατότητα σημαντικής κατάργησης του ανταγωνισμού στην οικεία αγορά, αφ' ενός λόγω της συμβολής της στη διεύρυνση της τελευταίας και αφ' ετέρου λόγω του ειδικού βάρους που αποδεδειγμένα διαθέτει το ΙΚΑ, στη διαμόρφωση του υφισταμένου καθεστώτος.

Μετά τη διερεύνηση πλήρωσης των τριών προϋποθέσεων χορήγησης ατομικής εξαίρεσης, όπως αυτές προβλέπονται ρητά στο άρθρο 1 παρ. 3, προκύπτει ότι υπό τις παρούσες συνθήκες, οι εν λόγω προϋποθέσεις πληρούνται σωρευτικά.

Συνεπώς, το αίτημα χορήγησης ατομικής εξαίρεσης για την υπό εξέταση Σύμβαση, μπορεί να γίνει αποδεκτό για χρονικό διάστημα πέντε ετών από την ημερομηνία γνωστοποίησής της στην Ε.Α. την 1.4.2004.

Η ανάγκη επανεξέτασης του θέματος, επιβάλλεται με δεδομένη την προοδευτική ανάπτυξη των συναλλαγών μέσω του internet, την εξοικείωση των ενδιαφερομένων στην ηλεκτρονική είσπραξη των εργοδοτικών εισφορών και την δυνατότητα πληρέστερου λειτουργικού σχεδιασμού του ΙΚΑ, που συνολικά επηρεάζουν τον τρόπο προσέγγισης και τα κοστολογικά στοιχεία του υπό εξέταση καθεστώτος. Άποψη που επιβεβαίωσε με δήλωσή της ενώπιον της Επιτροπής και η ίδια η εκπρόσωπος της εταιρίας κοστολόγησης των τραπεζικών υπηρεσιών στο ΙΚΑ, σύμφωνα με την οποία «το κόστος της ενιαίας τιμής βαίνει μειούμενο με το χρόνο».

8. Ως προς την Ένωση Ελληνικών Τραπεζών (Ε.Ε.Τ.)

Η ΕΕΤ δεν είναι συμβαλλόμενο μέρος στην υπό κρίση σύμβαση. Εκλήθη να διαπραγματευθεί τους όρους της σύμβασης ως διαμεσολαβητής, εξουσιοδοτημένη προς τούτο από τα συμβαλλόμενα μέρη και κατόπιν προσκλήσεως του ΙΚΑ διότι το όλο εγχείρημα ήταν πολυδιάστατο. Έπρεπε να επιλυθούν και να συμφωνηθούν πολλά οργανωτικά και τεχνικά ζητήματα, που απαιτούσαν την διοργάνωση πολλών συναντήσεων, το συντονισμό διαφορετικών κατά ειδικότητα ομάδων εργασίας με τη συμμετοχή εκπροσώπων των τραπεζών, της ΔΙΑΣ και του ΙΚΑ, την ανταλλαγή κειμένων και σχετικής αλληλογραφίας. Από την άποψη αυτή ο συντονιστικός ρόλος της ΕΕΤ υπήρξε καθοριστικός για την διαμόρφωση της τελικής συμφωνίας. Ενδέχεται στα πλαίσια των συντονιστικών αυτών δραστηριοτήτων της, η ΕΕΤ να υπερέβη τις καταστατικές της αρμοδιότητες (π.χ. γνωστοποίηση στην Ε.Α. της σύμβασης). Από τα στοιχεία όμως που τέθηκαν υπόψη της Ε.Α., δεν προέκυψε από μέρους της παράβαση του δικαίου του ανταγωνισμού.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού :

- A) Απορρίπτει** το αίτημα για έκδοση απόφασης αρνητικής πιστοποίησης για την γνωστοποιηθείσα Σύμβαση του ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ (ΙΚΑ) με τις συμβαλλόμενες τράπεζες και την εταιρεία ΔΙΑΤΡΑΠΕΖΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ Α.Ε. (ΔΙΑΣ Α.Ε.), δεδομένου ότι αυτή εμπίπτει στις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 1 του Ν. 703/77, όπως ισχύει.
- B) Αποδέχεται** το αίτημα για χορήγηση στην ως άνω Σύμβαση εξαίρεσης κατ' άρθρο 1 παρ. 3 του Ν.703/77, όπως ισχύει, για χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών από την 1.4.2004, δεδομένου ότι για το διάστημα αυτό απεδείχθη ότι πληρούνται αθροιστικά οι προβλεπόμενες από τον νόμο προϋποθέσεις.

Η απόφαση εκδόθηκε την 18^η Ιανουαρίου 2008.

Η απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, σύμφωνα με το άρθρο 26 παρ. 7 του ισχύοντος Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ Β' 1890/29.12.2006).

Ο Πρόεδρος

Σπυρίδων Ζησιμόπουλος

Η Αναπληρώτρια Γραμματέας

Όλγα-Ανίτα Ραφτοπούλου

(*) Το σχέδιο της παρούσας απόφασης υπογράφει αντί της Γραμματέως Αικατερίνης Τριβέλη, η αναπληρώτρια αυτής Όλγα-Ανίτα Ραφτοπούλου, σύμφωνα με το άρθρο 31 παρ. 1 εδάφ. γ' του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ Β' 1890/29.12.2006).